

**A TISZAFÖLDVÁRI
HAJNÓCZY JÓZSEF GIMNÁZIUM, HUMÁN SZAKGIMNÁZIUM ÉS
KOLLÉGIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Módosítva: 2020. június 15.

Egységes szerkezetben

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETŐ	4
1.1	AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE	4
1.2	AZ INTÉZMÉNY JELENE	4
1.3	AZ ISKOLAI MUNKA FELTÉTELEI.....	5
1.3.1	<i>Személyi feltételek.....</i>	5
1.3.2	<i>Szervezeti felépítés.....</i>	6
1.3.3	<i>Tárgyi feltételek</i>	7
1.4	AZ ISKOLA KAPCSOLATAI	8
2	AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA.....	8
2.1	AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI	8
2.2	CÉLOK ÉS FELADATOK	9
2.2.1	<i>Az eltérő iskolatípusok speciális céljai.....</i>	10
2.3	A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	11
2.3.1	<i>A magatartásra ható módszerek</i>	12
3	KIEMELT NEVELÉSI TERÜLETEK	13
3.1	SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	13
3.2	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS	14
3.2.1	<i>Az iskolai közösségfejlesztés feladatai</i>	15
3.2.2	<i>A nevelőtestület tagjainak együttműködésével kapcsolatos feladatok.....</i>	15
3.3	KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT	15
3.4	KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE	16
3.4.1	<i>Beilleszkedési magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenység</i>	16
3.4.2	<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program</i>	16
3.4.3	<i>Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő tevékenység.....</i>	17
3.4.4	<i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység</i>	17
4	A TEHETSÉGES TANULÓK EREDMÉNYEINEK ELISMERÉSÉNEK FORMÁI.....	19
5	AZ EGÉSZSÉGES ÉS KULTURÁLT ÉLETMÓDRA NEVELÉS	19
5.1	AZ EGYÉNI ÉLETVITEL KULTÚRÁJA.....	19
6	A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉssel ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	19
6.1	AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉssel ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	20
6.1.1	<i>Iskolai étkeztetés.....</i>	20
6.1.2	<i>Mindennapos testmozgás.....</i>	21
6.2	AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	22
6.3	AZ ANTIHUMÁNUS SZENVEDÉLYEK, DROG PREVENCIÓ	23
6.4	AZ EGÉSZSÉGNEVELÉssel ÉS A KÖRNYEZETI NEVELÉssel ÖSSZEFÜGGŐ, TANÓRÁN KÍVÜLI SZAKMAI PROGRAMOK	24
6.5	AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	26
6.5.1	<i>Az oktatás tartalma</i>	26
7	GYERMEK – ÉS IFJÚSÁGVÉDELME	27
7.1	A GYERMEK-ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI MUNKA KÖVETELMÉNYEI	28
7.2	A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	28
8	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	29
8.1	ÁLTALÁNOS SZAKMAI FELADATOK	29
8.2	OSZTÁLYFŐNÖKI FELADATOK	29

9	A SZÜLŐK, A TANULÓK A PEDAGÓGUSOK ÉS AZ ISKOLA KÜLSŐ PARTNEREI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI.....	30
9.1	AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI A SZÜLŐKKEL	30
9.2	AZ ISKOLA ÉS A KOLLÉGIUM KAPCSOLATTARTÁSA	31
9.3	AZ INTÉZMÉNY EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI ILMT (INTÉZMÉNYI LEMORZSOLÓDÁS MEGELŐZÉSÉT TÁMOGATÓ) PARTNEREIVEL 31	31
10	A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA SZERVEZETI ÉS SZAKMAI KERETEI.....	32
10.1	A TANÍTÁS-TANULÁS FOLYAMATÁBAN ALKALMAZOTT PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	32
10.1.1	<i>Az interaktív tábla használatának előnyei</i>	33
11	A TANÓRAI, A TANÓRÁN KÍVÜLI, A KÖTELEZŐ ÉS A VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK.....	34
11.1	VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK.....	34
11.2	ÉRETTSÉGIRE FELKÉSZÍTÉS	35
11.3	A TANTÁRGYI TANTERVEK	36
12	A TANULÓK FELVÉTELE, ÁTVÉTELE, A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	37
12.1	AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELE	37
12.2	TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK	37
12.3	A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	37
12.4	A JAVÍTÓ, OSZTÁLYOZÓ ÉS KÜLÖNBÖZETI VIZSGÁK FORMÁJA	38
13	ÓRATERVEK.....	40
14	A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSE.....	54
15	AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI.....	54
16	AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI, RENDJE, KORLÁTAI, A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPE, SÚLYA.....	55
17	TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE.....	57
18	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	57
19	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	58

1 Bevezető

1.1 Az iskola rövid története

Intézményünket 1947-ben alapították azzal a céllal, hogy Tiszaföldvár és környéke gyermekeinek középiskolai beiskolázását és a Tiszazug kulturális felemelkedését elősegítse. Az iskola 1950-1965 között a volt járási főszolgabírói hivatal épületében (jelenleg kollégium) működött. 1965-ben adták át az intézmény mostani épületét.

Az 1947-ben létrehozott „gimnáziumi tanfolyam” évtizedek alatt sokrétű nevelési-oktatási feladatot eredményesen ellátó intézménnyé fejlődött. A '60-as évek második felétől néhány évig mezőgazdasági gépszerelő szakközépiskolai oktatás folyt az iskolában. 1972-től több mint 20 éven keresztül igen nagy sikerrel működött a középfokú óvónőképzés. Ezt elősegítendő gyakorló óvodát és szaktantermet építettek az iskola épületéhez. Az óvónőképzés keretében több mint ezer óvónő végzett az iskolában. A '80-as évek végétől néhány évig szociális asszisztensképző és pedagógiai szakközépiskolai osztályok működtek az intézményben. A '90-es évek első felében az iskola korszerűsítette és megalapozta a ma is működő képzési szerkezetét. 1991-ben az iskola pályázati úton bekapcsolódhatott a szakképzés megújítását célul tűző, „Emberi erőforrások fejlesztési program”-ba (világbanki program). Így indult meg 1993-ban a humán szakközépiskolai képzés.

Az intézmény szervezeti keretei között 1998-2004 között – az országban egyedülálló módon – pedagógiai szakszolgálat működött.

Az elmúlt fél évszázadban az iskola igyekezett eleget tenni a település és közvetlen környéke, sőt a megye oktatási igényeinek. Az itt tanító pedagógusok igen eredményesen készítettek fel tanítványaikat mind a felsőfokú tanulmányokra, mind pedig a közvetlen munkába állásra.

Az iskola a kézilabda szakágban és a kórusmozgalomban elért sikerei, az öt évtizede működő Odorvári Kutatótábor és az Országos Középiskolai Rendészeti Csapatversenyen elért eredményei révén országosan ismertté vált. Ezt az ismertséget és elismertséget erősítették tanítványaiknak az országos tanulmányi versenyeken elért jó helyezései is. Mindezek alapján – az előnytelen demográfiai helyzet ellenére – jók az iskola beiskolázási mutatói.

1.2 Az intézmény jelene

Az iskola képzési szerkezete a rendszerváltást követő években alapozódott meg. A képzési profilokon a társadalmi és a fenntartói elvárásoknak, a szakmai és pénzügyi követelményeknek megfelelően folyamatos módosításokat hajtottunk végre. A képzési szerkezetünk jelenleg is átalakul a jogszabályi változások miatt.

A gimnáziumi képzés az alábbi formákban folyik az intézményben: emelt szintű idegen nyelvi, természettudományi, informatikai, közszolgálati pályákra előkészítő, valamint humán osztályok. A 2020/2021-es tanévtől bevezetendő a természettudomány-sport emelt szintű gimnáziumi képzés.

Szaggimnáziumi keretben tanul még egy szakképző osztály.

Ez a képzési szerkezet továbbtanulási lehetőséget biztosít a tiszaföldvári, és a környékbeli, sőt az azon túli tanulóknak is. Megvan a lehetőségük a felsőfokú, ezen belül a szakirányú továbbtanulásra vagy a közvetlen munkába állásra. Az idegen nyelvi, természettudományi, az informatikai, a közszolgálati és a humán gimnáziumi képzés általános és tartós társadalmi igényeket elégít ki. A természettudomány-sport emelt szintű gimnáziumi képzés újonnan megjelenő, a természettudományos érdeklődésű fiatalok mellett a versenysportban aktívan részt vevő tanulók városban, illetve a térségben megtartását célzó igényeknek megfelelően kerül bevezetésre.

A humán szakképző osztály olyan ismeretekhez és készségekhez juttatja a tanulókat (zömmel lányok), amelyeket munkájukon túl családi életükben is fel tudnak használni.

Iskolánk érettségi utáni szakképzése ráépül a humán szakgimnáziumi képzésre. E képzés keretében lehetőség nyílik az OKJ-ben is benne lévő pedagógiai és családsegítő munkatárs, valamint a szociális asszisztens szakmák megszerzésére.

A megyei szintű beiskolázást és igen sok tanuló tanulási esélyeinek biztosítását szolgálja a lányok és fiúk elhelyezését egyaránt lehetővé tévő kollégiumunk.

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka eredményességét jelzik a felsőoktatási felvételi, a nyelvvizsga- és a versenyeredményeink. Kiemelkedően jó felvételi eredményesség jellemző az idegen nyelvi gimnáziumi osztályokra. A tanulóink továbbtanulási esélyeit jelentősen növeli az a tényező, hogy közülük sokan szereznek nyelvvizsga bizonyítványt középiskolai tanulmányaik során.

Az elmúlt néhány évben kiemelkedő versenyeredmények születtek földrajzból, informatikából és szakmai tantárgyakból. Figyelemre méltóak az eredményeink idegen nyelvekből, történelemből, magyar nyelv és irodalomból, matematikából, biológiából és rendvédelemből.

Az iskolai diákéletet hagyományos rendezvényeinkkel tesszük színessé, tartalmassá és emlékezetessé: gólyaavató, szalagavató bál, felolvasó est, diáknapok, Könyv és Költészet Napja, ünnepi megemlékezések. Alkalmasszerűen kiadjuk a Hajnóczy Antológiát, amelyben megjelentetjük diákjaink legjobb szépirodalmi és képzőművészeti alkotásait. A diákélet tartalmassá tételéhez jelentősen hozzájárul az iskolában működő Diákönkormányzat. Az iskolát és diákjainkat 1994 óta a Hajnóczy József Gimnázium és Szakközépiskola Diákjaiért Alapítvány is segíti.

Tanulóink zöme kistelepülésekről érkezik, családjuk átlagos szociokulturális mutatói alacsony szintűek. Az intézménynek a jövőben is fontos feladata lesz hozzájárulni a térség iskolázottsági elmaradottságának felszámolásához.

1.3 Az iskolai munka feltételei

1.3.1 Személyi feltételek

Az iskola szakmai munkáját 37 fő pedagógus, 3 fő nem pedagógus dolgozó végzi. A kollégiumi nevelést 2 fő látja el. Az oktató-nevelő feladatok ellátására szükség szerint

óraadókat is alkalmazunk. A szakképzésben külső intézmények munkatársai a gyakorlati oktatást segítik megbízási szerződéses alkalmazásban.

A pedagógusok létszáma a tanulólétszám az intézmény feladatrendszere alakulásának megfelelően változott és stabilizálódott. A 37 fős nevelőtestület szakmailag jól képzett pedagógusokból áll. Intézményünkben valamennyi szaktanár szakképzettsége megfelelő. Szakvizsgázott pedagógusok száma 18. Két pedagógus rendelkezik mesterpedagógus fokozattal. A tantestület számát, összetételét tekintve alkalmas a Szakmai alapidokumentumban (Alapító okiratban) és a Pedagógiai programban megfogalmazott feladatok ellátására.

A jelenlegi tantestület koncepcionális munkaerő-fejlesztéssel, továbbképzéssel meg tud felelni a várható köznevelési, közoktatási igényeknek.

Az ügyviteli, gazdasági és technikai dolgozók létszáma megfelelő a szakmai munka feltételeinek biztosításához.

1.3.2 Szervezeti felépítés

A szervezet felépítését, a döntési mechanizmust az **SZMSZ** rögzíti.

A funkcionális felépítésből adódóan egy pedagógus a feladat jellegétől függően több vezetőtől is kaphat utasítást.

A **döntési szintek** a közoktatási törvénynek megfelelőek.

intézményvezető:	munkáltatói feladatok, kollégiumi vezető tanügy-igazgatás, költségvetés, tantárgyfelosztás
intézményvezető-helyettesek:	az egyik helyettes <i>általános helyettes</i> , a <i>szakmai helyettes</i> a szakképzési intézményegység vezetői feladatokat is ellátja – a munkatervi feladatok végrehajtása, részterületek: költségvetés, szervezés mindkettőjük feladata.
nevelőtestület:	tervezés, munkaterv, SZMSZ, házirend, szakmai fejlesztés, fegyelmi ügyek
munkaközösségek :	tantárgyfelosztás, versenyek, tankönyvek, egységes követelményrendszer, szaktárgyi fejlesztés
tanulói közösség:	saját ügyeik, DÖK, diáknap, érdekvédelem

1.3.3 Tárgyi feltételek

Az intézményben a nevelő-oktató munka két épületben folyik. Az iskola épületében és a kollégiumban.

Az iskola épületében 15 tanterem, 3 idegen nyelvi, 3 természettudományos, 2 számítástechnikai, 2 művészeti, 2 testnevelést szolgáló terem áll rendelkezésünkre.

Az iskolai könyvtár dokumentumállománya nagy. A szépirodalmi alkotások, lexikonok mellett számos tankönyv is gyarapítja a könyvtár állományát. Ugyancsak a könyvtárban számos videó kazetta, hangkazetta, CD és DVD is található. A tanulóknak szabadidejükben 6 db tanulói számítógép is rendelkezésére áll. A könyvtár állománya évente gyarapodik, amelynek nagyobb hányadát az ingyenes és tartós könyvek beszerzése alkotja.

Az intézmény átlagos szinten rendelkezik az oktatáshoz szükséges eszközökkel, beleértve az audiovizuális technikai eszközökkel való ellátottságot is. 2011 szeptemberétől 16 interaktív tábla segít a tanulóknak a tananyag elsajátításában.

A gimnázium 54 éves épülete hosszú idő után jelentősen megújult a közelmúltban, 2017-2019 között. Előbb a földszinti leány és fiú mosdó teljes felújítása valósult meg, a tornaterem tisztasági festése és parketta burkolatának felújítása következett, majd a bejárati és a hátsó lépcső teljes újjáépítése történt meg. Teljes körű épületenergetikai rekonstrukció nyomán a nyílászárók cseréjére, homlokzati- és tetőszigetelésre került sor, mellyel – a főbejárati új előtetőnek is köszönhetően – az épület új arculatot kapott. Legutóbb valamennyi mosdó és öltöző, valamint az ebédlő és három tanterem is felújításra került, s újabb három tanterem parketta-burkolata, a földszinti szárny egy folyosója és az épület előtti lépcsőzet és járda rekonstrukciója is megtörtént.

A kollégium, a több mint 120 éves műemlék jellegű épület is többszörös átalakításon ment át az idők folyamán, az állaga miatt azonban jelen időkre szüntelen felújításra, berendezéseinek cseréjére szorul. Ugyancsak az elmúlt időszakban relatíve nagyobb mértékű felújítások történtek: tetőjavítás, a lépcsőház, hálósobák, a konyha festéssel történt felújítása, kültéri járdák, lépcsők újjáépítése. Az épületgépészeti elemek, a nyílászárók, a mosdó-, fürdő- és mellékhelyiségek viszont továbbra is kritikus állapotban vannak.

Tantárgyi taneszközeinket az elmúlt tanévekben jelentősen bővíthettük. Iskolabútoraink, kollégiumi bútorzatunk tekintetében ugyancsak számottevő fejlesztés valósult meg az elmúlt időszakban, de a kollégiumot illetően még így is jelentős szükségleteink mutatkoznak. Projektoraink folyamatosan elhasználódnak, immár nem javításra, hanem cserére szorulnak. A szükségletet pótlandó nagyképernyős interaktív panelek kerültek beállításra – a gimnáziumban három, a kollégiumban egy darab. Mind a gimnáziumban, mind a kollégiumban kiépítették a szélessávú internethálózat elérését biztosító digitális rendszert. A pedagógusok digitális kompetencia-fejlesztésére irányuló pályázat keretében, a hozzá tartozó szakmai képzés elvégzése lehetőségével minden pedagógusunk notebook eszközt kapott.

1.4 Az iskola kapcsolatai

A pedagógusok a **szülőkkel** elsősorban a rendszeres szülői értekezleteken (évente kétszer), az ellenőrző könyv, a KRÉTA, telefon illetve személyes beszélgetések útján tartanak kapcsolatot. Az elsős tanulók és szüleik a beíratáskor tartott közös szülői értekezleten részletes tájékoztatást kapnak az iskola életéről.

A leendő kilencedik évfolyamos diákoknak és szüleiknek nyílt nap keretében van módjuk az ismerkedésre. A tanároknak előre kijelölt fogadóórája nincs, előzetes egyeztetés után találkoznak az érdeklődő szülőkkel.

2005-től tevékenykedik iskolánkban a szülői választmány, melynek tagjai tájékoztatást kapnak az iskola életéről, a jogszabályban előírt esetekben a kötelező véleményegyeztetés megtörténik.

A **szakmai munka** tartalmi kérdéseiben rendszeres kapcsolat alakult ki a Szolnoki Pedagógiai és Oktatási Központtal. Az intézmény a szakmai munka fejlesztése érdekében kapcsolatot tart egyéb intézményekkel és főhatóságokkal: Emberi Erőforrás Minisztérium, Klebelsberg Központ, Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet, OH, NSZFI, a rendészeti képzést felügyelő Országos Rendőr-főkapitányság, Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal; környező általános iskolák. Iskolánk fenntartója a Szolnoki Tankerületi Központ. A kapcsolattartás területei: információk átadása, adatszolgáltatás, egyeztetés gazdasági, pénzügyi, pályázati és szakmai kérdésekben.

2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Nevelőtestületünk pedagógiai hitvallásának Németh László gyönyörű gondolatát választotta:

“A pedagógusi hit, mely inkább természet, mint nézet dolga, kettőt tételez fel: hogy az emberek (az eddiginél különbbé) nevelhetők, s hogy (az eddiginél többre) taníthatók.”

(Németh László)

Pedagógiai alapelvünk, hogy nevelési céljaink meghatározásakor és a napi pedagógiai gyakorlatunkban egyformán figyelemmel legyünk a jelen – jövő által is meghatározott – feladataira, a hagyományokra és az értékekre, valamint a tanulók eltérő fejlődési ütemére.

Nevelőmunkánkban **alapértékeknek** tekintjük a következőket:

- gyermekközpontúság,
- nyitottság, korszerűség,
- klasszikus értékek közvetítése (a műveltség és az erkölcs területén),
- képességek szerinti fejlesztés (a szervezeti lehetőségeken belül),

- a kulcskompetenciák bővítése,
- kulturált és tudatosan szervezett életvitel,
- szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítása,
- harmonikus személyiségfejlesztés,
- hagyományörzés- és teremtés.

2.2 Célok és feladatok

Hitvallásunk szerint legfontosabb pedagógiai célunknak tartjuk, hogy tanulóink olyan autonóm és érett személyiséggé váljanak, akik felelősséget éreznek önmagukért és embertársaikért, képesek megtalálni helyüket a társadalomban. Ennek érdekében feladatunk, hogy segítsük őket azon képességeik, személyiségjegyeik, emberi tulajdonságaik felismerésében, fejlesztésében, amelyek életvitelükhöz, társadalmi beilleszkedésükhöz, megfelelő életpályára kerülésükhöz elengedhetetlenek. Segítsük elsajátítani azokat az ismereteket, amelyek képessé teszik őket a továbbtanulásra, az emberi kultúra kiemelkedő eredményeinek megismerésére és tudatos felhasználására.

Intézményünk nyitott: minden tanuló értékes, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a meghatározó. Az iskolafejlesztést úgy hajtjuk végre, hogy nem csak a gyermekek, hanem a munkatársak és a szülők/gondviselők érdekeit és véleményét is figyelembe vesszük. Valljuk, segítenünk kell diákjainkat abban, hogy testileg, lelkileg harmonikus személyiséggé váljanak, képesek legyenek a konstruktív társadalmi magatartásra és olyan korszerű általános és szakmai műveltséget szerezzenek, melynek birtokában képesek lesznek megfelelő közép- vagy felsőfokú szakmai továbbtanulásra.

Fontosnak tartjuk, hogy emberi kapcsolataikban sajátítsák el és tartsák be a társadalmilag elfogadott együttélési és viselkedési normákat, törekedjenek mások megértésére, a máság elfogadására, egymás jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartására és konfliktusaik békés eszközökkel való rendezésére.

Legyenek fogékonyak a tartalmas és tartós emberi kapcsolatok kialakítására, tiszteljék a család intézményét és a barátságot. Alakuljon ki a személyes felelősségtudat, a lelkiismeretesség, a másokról való gondoskodás igénye.

A társadalmi magatartásukra legyen jellemző a problémaérzékenység, az önálló, a logikus és rugalmas gondolkodás, a jó ítélőképesség és a felelősségteljes döntés igénye.

Diákjainkat a haza szeretetére, elődeink és kortársaink munkájának megbecsülésére, magatartásuk követésére, más népek kultúrája iránti nyitottságra, a jó „hajnóczys” hagyományok ápolására neveljük.

Kívánatos, hogy az **értelmi nevelés** hatására alakuljon ki az érdeklődés, és váljon tartóssá a tudásvágy, hogy tanítványaink megismerjék, megértsék világunkat, természeti és társadalmi környezetünket, benne önmagukat.

Sajátítsák el a személyiségüknek megfelelő ismeretszerzési eljárásokat, alakuljon ki bennük a tanuláshoz, önműveléshez szükséges motiváció; tudjanak anyanyelvükön világosan, célszerűen, lényegre törően beszélni, érvelni, vitatkozni; legyenek képesek az informatika eszközeivel információt közvetíteni, és tudatosan válogatni a média nyújtotta információ-áradatból; Ismerjék és alkalmazzák a problémamegoldó gondolkodás alapelveit;

A **testi nevelés** és az egészséges életmód kialakítása során sajátítsák el a harmonikus mozgáskultúra elemeit, a testmozgás igénye épüljön be a mindennapi életükbe. Ismerjék fel és tudják, hogy az egészséges életmód alapja a testi-lelki higiéné. Tudják, hogy az egészség alapvető emberi érték, és annak megóvása kötelesség.

Az **esztétikai nevelés** eredményeként legyenek fogékonyak a művészetek iránt, tudjanak különbséget tenni az értékes és értéktelen alkotások között, fejlesszék ízlésüket, törekedjenek önálló véleményalkotásra, az esztétikai igényesség váljon jellemzővé magatartásukban, beszédükben, mozgásukban.

Az **érzelmi neveléssel** alakítsuk ki tanulóink érzelmi biztonságát, a rendet az életmódban, a környezetben, a mindennapi tevékenységekben és önmagukban, az empátia és a tolerancia képességét, a szociális képességek terén a verbális és nonverbális kommunikáció helyes alkalmazását, a másik ember érzéseinek, motívumainak megfelelő észlelését, a hon- és népismeretet, az európai azonosságtudatot.

Diákjainkkal szembeni elvárások:

Az iskola minden tanulója sajátítsa el legalább minimum szinten a helyi tantervben szereplő tantárgyak követelményrendszerét, annak a pedagógiai programban és a helyi tantervben megjelölt pontokon és módon tegyen eleget.

Ismereteik nyújtsanak elégséges alapot ahhoz, hogy a XXI. század gyors változásaihoz alkalmazkodni tudjanak, ismerjék fel a változások irányait, és vonják le a számukra fontos konzekvenciákat.

Legyenek tisztában azzal, hogy az iskolában szerzett műveltségük csak alap, amelyre önállóan, további folyamatos ismeretszerzéssel építhetik fel a szükséges szakmai tudásanyagot.

Az iskolai életben segítsék a nevelő-oktató munka céljainak megvalósulását teljesítményükkel, magatartásukkal, jó szándékukkal.

Törekedjenek arra, hogy harmonikus, derűs, az érdekeiket demokratikusan képviselő iskolaközösség aktív részeseivé váljanak.

Ápolják és alakítsák a „hajnóczy” diák hagyományokat.

Igazodjanak el az őket körülvevő társadalomban, annak működési mechanizmusában, folyamataiban; tudják, hogy mint állampolgárok ennek részesei, megítélői és alakítói is.

2.2.1 Az eltérő iskolatípusok speciális céljai

Nyelvi emelt szintű négy évfolyamos gimnáziumi osztály

A képzés célja:

- felkészítés az érettségire és a felsőfokú továbbtanulásra,
- az anyanyelv igényes használata mellett az idegen nyelveken történő szóbeli és írásbeli kommunikációs készségek fejlesztése.

Informatikai gimnáziumi osztály

A képzés célja:

- a munkába állás és a szakirányú továbbtanulás elősegítése

- az emelt szintű informatika érettségire/felvételre való felkészítés

Természettudományos gimnáziumi osztály

A képzés célja:

- a szakirányú továbbtanulás elősegítése
- az emelt szintű érettségire és felsőoktatási felvételi való felkészítés matematikából és fizikából, vagy biológiából és kémiából.

Természettudomány-sport emelt szintű gimnáziumi osztály

A képzés célja:

- a szakirányú továbbtanulás elősegítése, az emelt szintű érettségire és felsőoktatási felvételi való felkészítés természettudományos tantárgyakból
- versenysport támogatása, versenyeztetése, tehetséges sportolók felkarolása, a külső egyesületekben sportoló tanulók számára lehetővé téve a tankötelezettség teljesítését, maximálisan támogatva a sportolói életformát.

Közzszolgálati pályára előkészítő gimnáziumi osztály

A képzés célja:

- a rendvédelmi, a katonai és a közigazgatási szakirányú továbbtanulás elősegítése,
- a pályaismeret bővítése,
- a pályaaalkalmasságra történő mentális és fizikai felkészítés,
- katonai, honvédelmi alapismeretek, vagy belügyi rendészeti ismeretek közép és emelt szintű érettségire való felkészítés.

Humán gimnáziumi osztály

A képzés célja

- a humán szakterülethez tartozó – elsősorban pedagógiai, pszichológiai, társadalmi és kommunikációs – alapismeretek átadása,
- a szakirányú továbbtanulás elősegítése, felkészítés a humán pályákra.

Humán szakképző osztály

A képzés célja

- a humán szakterülethez tartozó – elsősorban pedagógiai, szociális és egészségügyi – alapismeretek átadása
- felkészítés szakirányú felsőfokú továbbtanulásra és a humán pályákra.

2.3 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelés eszközei, eljárásai valamint a nevelés módszerei, a nevelési folyamat egymással összefüggő, egymást feltételező fontos elemi tényezők. A nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljától.

A módszerek kiválasztásában a nevelési célok és feladatokon túl igazodni kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez; a pedagógusok

személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához; a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

A nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek illetve módszerkombinációk.

A felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: meggyőzés; minta, példa, példakép állítás, példakövetés; bírálat, önbírálat; beszélgetés; felvilágosítás; tudatosítás; előadás; vita; beszámoló.

A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás, játékos módszerek.

2.3.1 A magatartásra ható módszerek

a) Ösztönző módszerek:

A *dicséret* iskolánkban használatos módjai:

- *szóbeli dicséret* nyilvános formái: tanórán, osztályfőnöki órán, osztályközösség előtt; iskolai összejöveteleken (tanévzáró ünnepély, ballagás);
- *írásbeli dicséret* formái: szaktanári dicséret, osztályfőnöki, igazgatói dicséret (ellenőrző, osztálynapló).

A jutalmazás iskolánkban használatos formái:

- oklevél,
- jutalom (könyv, Hajnóczy Kiváló Tanulója Emlékérem, „Az év sportolója a Hajnóczy József Gimnáziumban díj” (Magyar Zoltán volt hajnóczys diák kupa és sportcipő felajánlása), „Jó tanuló, jó sportoló díj” (Tóth Máté volt hajnóczys diák G&T sportcipő felajánlása), sportfelszerelés, stb.).
- Jutalmazzuk a hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást; a szorgalmas, folyamatos odaadó közösségi munkát; a rendkívüli tevékenységeket (iskolai, városi megyei, országos verseny-eredmények, hiányzás nélküli tanév).

b) Kényszerítő módszerek:

- szóbeli figyelmeztetés (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói);
- osztályfőnöki figyelmeztetés, megrovás (írásban);
- igazgatói figyelmeztetés, megrovás (írásban);
- fegyelmi eljárás során kiszabható büntetések (hatályos jogszabályok szerint).

c) A gátlást kiváltó módszerek:

- felügyelet,
- ellenőrzés,
- elmarasztalás.

3 Kiemelt nevelési területek

3.1 Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink a kerettantervben, az érettségi és szakmai vizsga követelményekben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismertszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakítására, fejlesztésére.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó tudás alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. Az azonos életkoron belül még további differenciálást tesznek szükségessé az iskola képzési célja és képzési szintjei.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók műveltségét; világszemléletük, világképük formálódását, társas kapcsolatát, eligazodásukat saját testükön, lelkivilágukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál az alábbi feladatoknak adtunk prioritást:

Az iskola pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata

- ✓ adjon teret a sokoldalú tanulásnak, iskolai életnek, munkának, játéknak;
- ✓ fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, eddze akaratukat;
- ✓ járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, belsővé válásához.

Ezen célkitűzések alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

1. Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok

Tanulási motívumok fejlesztése magába foglalja a felfedezési és alkotásvágy felkeltését, a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatását, tanulási teljesítményvágy optimalizálását, a hatékony, önálló tanulás kialakítását.

Kognitív képességek fejlesztése során törekedni kell a megismerési vágy felkeltésére, a problémamegoldó gondolkodás kialakítására, az öntudatos fogyasztói magatartással kapcsolatos ismeretek kialakítására, a kommunikációs képességek kibontakoztatására.

2. Az emberi kapcsolatrendszer fejlesztése

Elsődleges feladatnak tekintjük a szociális kompetencia fejlesztését, amelyben törekedni kell a szociális és állampolgári kompetenciák kialakítására, a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítésére, a segítő együttműködés változatos formáinak alkalmazására.

Az egyéni szociális értékrend fejlesztésekor a viselkedési normák és meggyőződések kifejlesztése, a szociális érdekérvényesítés elsajátítása a cél.

3.2 A közösségfejlesztés

Az iskolai közösségfejlesztés célja olyan közösségek megteremtése az iskolában, melyek tagjaikat minél eredményesebb tanulásra, egyéni képességeik, személyiségük a lehető legteljesebb kibontakoztatására serkentik, a társadalom szempontjából megfelelő értékrendet közvetítenek és elősegítik a tanulók társadalmi beilleszkedését.

Tanulói közösségekkel az iskola különböző szintjein találkozhatunk:

- az iskola, az egyes évfolyamok, az egyes iskolatípusok, az egyes osztályok tanulói;
- osztályon belüli tanulócsoportok;
- érettségi vizsgára felkészítő csoportok;
- szabadidős és sportközösségek;
- a tanulói önkormányzat osztály és iskolai szinten stb.

A **kortárs csoport** lehetőséget ad az én-érvényesítésre, biztosítja a valakihez tartozás érzését, emocionális biztonságot nyújt. Ha a diákok kötődnek az egyes iskolai közösségekben, az lehetővé teszi az azokon keresztül közvetett módon megvalósuló oktatás és nevelés hatásának erősödését. Ezért is alapvető feladat a közösségben, illetve a közösség által történő nevelés megszervezése és irányítása.

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezője az **osztályközösség**, hiszen ideje nagy részét itt tölti. Meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszerére, viselkedési formáira. Ezért különösen nagy jelentősége van az osztályközösségben az érték- és szemléletformálásnak.

Az osztályközösség feladata:

- a tanulók pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- a másság elfogadása, a tolerancia,
- társaik segítése, támogatása problémáik megoldásában.

Az osztályközösség formálásában, alakításában meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek. Különösen fontos a szerepe van a problémák felismerésében, a család bevonása a tanuló támogatásába, a tanulók közötti konfliktusok felismerésében és megoldásában, a tanulók közötti együttműködés kialakulásában és az osztályban kialakuló csoportközi viszonyok befolyásolásban.

A közösségi élet kialakulása, a tanulóknak a közösségbe beilleszkedése nem valósítható meg kizárólagosan a tanórai foglalkozások keretében. Szükséges olyan együttlétek kialakítása, amely mentes a tanórák kötöttségétől, az ismeretek számonkérésének feszültségétől. Ilyen közösségfejlesztésre alkalmas tanórán kívüli lehetőségek:

- tanulmányi és kulturális versenyek,
- diáknapiak,
- kulturális és sportrendezvények,
- irodalmi és ismeretterjesztő előadások
- ünnepélyek, megemlékezések,
- hagyományápolás, múzeumi órák
- tanulmányi kirándulások,
- DÖK munka: iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, tanulói ügyelet,
- színházlátogatás,
- könyvtári foglalkozás.

Az iskola a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját. A szülő kötelessége, hogy elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.

3.2.1 Az iskolai közösségfejlesztés feladatai

Cél olyan közösségek kialakítása, fejlesztése, melyekben a tanulók elsajátíthatják és gyakorolhatják a konstruktív társadalmi magatartás értékeit és normáit, az interperszonális kapcsolatokhoz szükséges képességeket és technikákat, a nyitott, elfogadó és segítőkész magatartást a mássággal, valamint a beteg és a fogyatékos embertársaikkal kapcsolatban.

Olyan légkört kell teremteni, ahol a tanulók büszkék az iskolai közösséghez tartozásukra, ápolják az iskola hagyományait. Kialakítani és erősíteni a tanulóknak a magyarságtudatot és a hazaszeretet érzését. Fejleszteni kell a tanulók nyitott, elfogadó, toleráns viszonyát a közös európai és az egyetemes emberi értékekhez.

3.2.2 A nevelőtestület tagjainak együttműködésével kapcsolatos feladatok

A nevelőtestületen belül kiemelt figyelmet fordítunk a belső partnerség kialakítására és az egymástól tanulás erősítésére. Feladatunk a partneri, szakmai együttműködések, valamint az ezeket támogató gyakorlatok feltárása és rögzítése. Tanévenként nevelőtestületi napot szervezünk intézményünk belső kohéziójának fejlesztésére.

3.3 Községi szolgálat

A közösségfejlesztés egyik fontos területe a közösségi szolgálat elvégzése. Ezen tevékenységen keresztül a tanuló megtapasztalhatja, hogy egy nagyobb közösség tagja is, amelynek minden tagjának felelősséget kell vállalnia a másikért.

Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását a 2011. évi CXC. a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. § követeli meg. A közösségi szolgálat szabályozását az *1. számú melléklet* tartalmazza.

3.4 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

3.4.1 Beilleszkedési magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenység

Cél a beilleszkedési, magatartási problémák megelőzése, megszüntetése.

A beilleszkedési, magatartási problémák hátterében az érzelmi, akarat funkciók sérülése áll, melynek lehetséges okai:

- sérült személyiségfejlődés;
- idegrendszeri károsító ártalmak;
- szociális fejlődés zavara – a kapcsolatteremtés, alkalmazkodás problémái; az érzelmi egyensúly felbomlása; önértékelési zavarok; az agresszió szocializálatlan levezetése;
- környezeti hatások – sérült szülő-gyermek kapcsolat; konfliktusok tanárokkal, diáktársakkal.

A prevencióban és az esetkezelésben részt vesznek az osztályfőnökök, kollégiumi nevelőtanárok, pszichológus, pszichiáter, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, szociális segítő szakember és a szülők.

A nevelőtestület számára alapvető feladat, hogy a tanulók beilleszkedési, magatartási problémáit észrevegye, és annak pedagógiai megoldásában érdekelt legyen.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését segítő pedagógiai tevékenység során fel kell tárni a probléma okait, meg kell állapítani az esetkezelés módját. Ez történhet egyéni beszélgetés, tanácsadás, rehabilitációs foglalkozás, családlátogatások alkalmazásával.

3.4.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Célja a tanulási nehézségek enyhítése. A képességeiktől elmaradó teljesítmény hátterében személyiségzavarok is meghúzódhatnak. A tanulási nehézség a beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő tanulónál másodlagos tünetként jelenik meg.

Lehetséges okok lehetnek: a nem megfelelő szülő-gyermek kapcsolat, a család rossz szociális helyzete, konfliktusok a szaktanárral, önértékelési zavar (a tanuló túlértékeli a különbséget a teljesítményei és céljai között), helytelen tanulási szokások, módszerek, figyelem-összpontosítási nehézségek, motiválatlanság, kommunikációs problémák, hátrányos helyzet.

A tevékenységben részt vesz az osztályfőnök, a kollégiumi nevelőtanár, a szaktanár, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, mentortanár.

A tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek lehetnek

- felzárkóztatás, korrepetálás,
- rehabilitációs foglalkozás,
- fejlesztő foglalkozás,

- mentor-rendszer (osztálytárs, évfolyamtárs, felsőbb éves tanuló segítő, irányító, ellenőrző tevékenységének igénybevétele),
- a tanulás tanítása (tanulás-módszertani stúdium),
- csoportfoglalkozás,
- olyan lehetőségek (pl. szakkörök, foglalkozások) szervezése, amelyekben a tanulók sikerélményhez juthatnak.

3.4.3 Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő tevékenység

Célja, a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján az integráltan oktatható sajátos nevelési igényű tanulók segítése, képesség-kibontakoztató felkészítése. A speciális foglalkozások szinterei a rehabilitációs foglalkozások.

Foglalkoznunk kell a beszédfigyelmetlen, súlyos vagy akadályozott beszédfejlődés a beszédritmus zavaros (hadarás, dadogás) diszlexiás, diszgráfiás tanulókkal. A pedagógiai tevékenységben logopédus, pszichológus, osztályfőnökök, szaktanárok segítenek.

Az autista, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos zavarával, rendellenességével küzdő, a pszichés fejlődés zavara miatt tartósan és súlyosan akadályozott és a részképesség-zavarokkal küzdő (diszlexiás diszgráfiás, diszkalkuliás) tanulókkal, gyógypedagógus, pszichológus foglalkozik.

3.4.4 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

„...Az elitnevelés és tömegnevelés egymástól el nem választható szerves egység kell hogy legyen, csak akkor értékes az eredmény, ha megvan a kettő egyensúlya.”

(Kodály Zoltán)

Célunk az, hogy az iskola tegye lehetővé a tanulók képességeinek legmagasabb szintű kibontakoztatását. A tehetség korai felismerése és speciális képzése a kibontakozás és az akadálytalan fejlődés legfontosabb feltétele.

Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a fakultáció, a szervezet kulturális/ szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében. Elősegítjük és a tanulók körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket intézményünk biztosítani tud. A tanév elején tájékoztatjuk a szülőket, diákokat az iskola által biztosított művelődési, sportolási, önfejlesztési illetve szervezett kulturális programok lehetőségeiről és feltételeiről.

Az iskolai tehetséggondozásban a következő tehetségtípusokkal számolunk:

- ✓ *Tudományos tehetség:* természet- vagy társadalomtudományi ismeretanyag elsajátításában, művelésében kiemelkedő tanuló.
- ✓ *Pszichomotoros tehetség:* a sport, illetve a mozgásművészetek terén kiemelkedő tanuló.
- ✓ *Művészi tehetség:* a képző- és zeneművészet és irodalom terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanuló.
- ✓ *Vezetői tehetség:* különböző csoportok, közösségek feladatorientált irányításában kiemelkedő tanuló.

Megkülönböztetjük az általánosan, illetve a specifikusan tehetségesek fogalmát.

- *Általánosan tehetséges* tanuló fogalmán azokat fiatalokat értjük, akiket a természet magas intellektuális kapacitással ruházott fel, és akiknek vele született adottsága van a magas intellektus megszerzésére, illetve magas iskolai teljesítményre.

- *Specifikusan tehetséges* tanulókon azokat értjük, akiknek meghatározott területeken vannak kiemelkedő képességeik.

A tehetséges tanulók oktatásában a különbség az oktatás ütemében, mélységében és stratégiájában van. Ennek megfelelően alkalmazhatóak a következők:

- *Gyorsítás:* A tanulás időtartamának hozzáigazítása a tehetséges tanulók képességeihez, előrehozott vizsga, osztályozó vizsga, nyelvvizsga, felmentés tanórai részvétel alól, érdeklődés szerinti tárgy felvétele.
- *Dúsítás:* Az ismeretanyag gazdagítása, mélyítése, differenciált foglalkoztatás, csoportbontás, az elsajátított ismeretanyag mélységének növelése, szakirodalom feldolgozása.
- *Speciális stratégiák:* A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, a tanulók képesség szerinti terhelése, a tanár attitűdje (hitelesség, elfogadás, empátia), a megfelelő tanár-diák kapcsolat.

A tehetséggondozás módszertanában fontosak:

- Színes tevékenységrendszer biztosítása az iskolában (profilok, választható foglalkozások, stb.).
- Eredményes tanulási technikák elsajátíttatása. A verbális kommunikáció fejlesztése.
- Speciális intenzív csoportok alakítása differenciált foglalkoztatás céljából.
- A tananyag differenciálása, a kiemelkedő képességűek részére.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítik

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az emelt szintű érettségire való felkészítés,
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása (l. óratervek),
- a tehetséggondozó foglalkozások, a szakkörök, a sportkörök
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális),
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- a könyvtár, egyéb létesítményeink, eszközeink egyéni vagy csoportos használata.

A pályaaorientációs tevékenységünk a tehetséggondozáson belül:

„A pályaaorientáció megerősítése a köznevelési intézményrendszerben, különös tekintettel a matematikai, természettudományos, informatikai és műszaki pályák választásának népszerűsítésére és ahhoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztése az EFOP-3.2.5-17-2017-00038 azonosítószerű, „Mi a pálya” – Pályaaorientáció a Szolnoki Tankerületi Központban pályázat tartalmi elemeinek fenntartása segítségével.”

A pályázathoz kapcsolódóan és az ott szerzett tapasztalatokat felhasználva iskolánkban az alábbi tevékenységeket végezzük:

- a természettudományos kompetenciák fejlesztése és a műszaki pályák iránti érdeklődés felkeltése érdekében matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, informatika tantárgyakból fakultáció választást elősegítő foglalkozás szervezése,
- pályaaorientációs nap szervezése - felsőoktatási intézmények és a Szolnoki Szakképzési Centrum bevonásával,
- végzős tanulók részvétele az Educatio Szakkiállításon.

4 A tehetséges tanulók eredményeinek elismerésének formái

„A Hajnóczy József Gimnázium és Szakgimnázium Diákjaiért” alapítvány lehetőség szerint segíti és elismeri a tehetséges tanulókat, ösztöndíjrendszert működtethet, pályázatokat ír ki kutatómunkára, egy-egy téma vizsgálatára, tanulmányút támogatására.

Az iskolánk volt diákjai – Magyar Zoltán, illetve Tóth Máté - által alapított „Az év sportolója a Hajnóczy József Gimnáziumban díj”, illetve „Jó tanuló, jó sportoló díj” átadása.

Az iskola által alapított Hajnóczy Kiváló Tanulója Emlékérem évenkénti kiadása.

5 Az egészséges és kulturált életmódra nevelés

Feladatunk

- a személyes kompetencia fejlesztése: a komponenskészlet bővítése,
- a személyes motívumok fejlesztése, az önkiszolgáló motívumok, az önvédelmi motívumok, az egészséges életmód iránti igény,
- az önértékelési motívumok kialakítása,
- személyes képességek fejlesztése: az önkiszolgálási, önvédelmi és mobilitási képességek kibontakoztatása.

5.1 Az egyéni életvitel kultúrája

Az alkotóképesség fejlesztésekor törekszünk az általános, a tapasztalati és az értelmező alkotóképesség kialakítására, a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetenciák fejlesztésére, takarékosági, háztartásvezetési attitűdök kialakítására, öntudatos fogyasztói magatartás kialakítására.

A tehetség kibontakoztatásának segítése differenciálással történő fejlesztéssel, és a hátránykompenzálás – tehetséggondozás alkalmazásával történik.

Segítjük tanulóink pályaválasztását a pályaaaffinitás felmérésével, a pályaaalkalmasság vizsgálatával.

6 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az *egészségfejlesztés* az a folyamat, melynek révén képessé teszünk másokat egészségük javítására, illetve arra, hogy nagyobb kontrollra tegyenek szert egészségük felett, s biztosítjuk az ehhez szükséges feltételeket (sportolási, szűrővizsgálati lehetőségek stb.).

Célok, feladatok

Célunk felkészíteni a gyermekeket, az ifjakat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, és hogy harmóniában tudjon élni önmagával.

Feladatok:

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése, személyiségfejlődésük, a társadalomba való beilleszkedésüknek segítése.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása: különféle tényezők megszüntetésére való törekvés olyan tevékenységekkel és eszközökkel, amelyek egyrészt az általános egészség megőrzését, másrészt a specifikus betegségek kialakulásának megelőzését segítik elő.
- A tanulók egészségtan, környezettan, földrajz illetve biológia órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tovább fejlesztve tudatosítani a 14-18 éves tanulóknál az ember és a környezet közötti kapcsolatot.
- Támogatást nyújtani a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- Figyelmet fordítani a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre.
- Segíteni a krízishelyzetbe kerülőket, útmutatást nyújtani, hogy a szomatikus és mentális betegségeket hogyan lehet megelőzni.

Az egészségfejlesztésben használatos módszerek jellemzői:

- A kiválasztott módszer szolgálja az elsődleges prevenciót.
- Értékrendjében nem a betegségek hiánya, hanem az egészséges állapot megélése jelentse a jövőt szolgáló befektetést, értékelésével szolgálja az egészségvédő potenciál növelését.
- Törekedjék az egészséges környezet megteremtésére, a közösségi egészségfejlesztés lehetőségeinek szélesítésére.
- Aktivizáljon az egészséges életmód választására.
- Ne csupán ismereteket közöljön, hanem korszerű ismeretek nyújtása mellett adjon tág teret a szereplők véleményének, állásfoglalásának, öntevékenységének, mutasson be távlatokat, alkosson hagyományokat.
- A kiválasztott módszer több résztvevőre, több szektorra építkezzék.
- Fogadja el feltétel nélkül a célcsoport személyiség-jellemzőit, kulturáltságát, érdeklődését.
- Kerüljön el minden félelmet keltő mozzanatot.
- Tartsa tiszteletben a célcsoport tagjainak személyiségjogait, világnézetét, faji vagy vallási szokásait.

6.1 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

6.1.1 Iskolai étkeztetés

Hazánkban kiemelkedően magas a szív és érrendszeri, valamint a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása volna elérhető a helyes táplálkozással. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az iskola tágas, világos, megfelelően felszerelt ebédlővel, konyhával rendelkezik, a tanulónak közel 40%-a veszi igénybe az iskolában ebédelés lehetőségét. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Az ebédlőt üzemeltető kft. az étlap összeállításában figyelembe veszi az iskola tanulóinak javaslatát – ehhez rendszeres jelzést adunk a szolgáltatónak. Intézményünk szakorvosi javaslat alapján tud diétás ételt biztosítani a rászoruló (liszt érzékeny, tej érzékeny, diabetes betegségben szenvedő) gyermekeknek. Konyhánk minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek. A konyha állapotát, az étel minőségét napi rendszerességgel ellenőrizzük.

Az iskolai büfé kínálata megfelel az egészséges táplálkozás követelményeinek. A szerződés rögzíti a választékba való beleszólásunk jogát.

Minden évben az egészségnap egyik népszerű eseménye az egészséges ételek készítése. Ezek kínálásával, kóstoltatásával igyekszünk népszerűsíteni az egészséges ételleket. Ezzel is törekszünk diákjaink, közvetve családok táplálkozási szokásainak alakítására.

6.1.2 Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetők lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőfeszítésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a Nemzeti Köznevelési Törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését.

Célunk, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele, e téren a belátás és a szándék kevés, ennek feltételeit meg kell teremteni.

A kollégista tanulóink a délutáni programjuk részeként kondicionáló-termi vagy udvari testnevelési foglalkozáson is részt vehetnek minden nap.

A tanulók választhatnak az alábbi lehetőségek közül:

- kézilabda edzés, illetve szabad játék,
- kosárlabda és röplabda edzés, illetve szabad játék,
- labdarúgás edzés, illetve szabad játék,
- tollaslabda szabad játék,
- zenés gimnasztika,
- kondicionálóterem használata.

A 2012/2013. tanévtől a 9. évfolyamon a Nemzeti Köznevelési Törvény előírása alapján a gyerekek órarendjébe építettük a mindennapi testnevelés órát. A felsorolt lehetőségek biztosítása lefedi a teljes tornaterem- és udvari kapacitásunkat.

A közszolgálati pályákra felkészítő osztályok tanulóinak lövészetet, önvédelmi sportokat is oktattunk. A szülői közösségektől érkező egyéb kezdeményezés (illetve önként vállalt finanszírozás) esetén az iskola segít a körülmények megteremtésében.

A kerettanterv előírásainak megfelelően a testnevelés oktatásában az úszás is szerepel, melynek anyagi fedezetét szükség szerint a fenntartó vállalja.

A testnevelés foglalkozások során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére.

A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

Iskolánk rendszeresen szervez kerékpártúrákat a közeli arborétumba illetve tanösvényekre, ezzel is javítva tanulóink állóképességét, erőnlétét, kardio edzettségét és oldjuk a stressz okozta szorongást.

6.2 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az *egészségnevelés* célja hogy, a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat, tegyenek saját egészségük érdekében.

A *környezeti nevelés* célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A diákok értékítélete, az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni. Az iskolánkat választó családok többségét a szellemi értékek iránti igényesség, a belülről fakadó és a külső elvárásoknak megfelelni akarás jellemzi. Ez a késztetés a fiatalokban feszültséget kelt. A feszültség nagyobb teljesítményre ösztönözi őket, amelynek eléréséhez mind több időt töltenek tanulással. A sok kötött elfoglaltság következménye a kialvatlanság, a nagyon kevés szabadidő, a mozgásszegény életmód.

Napjainkra jellemző, hogy a pubertáskortól a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás.

A diákok idejük nagy részét falak között élik. Keveset mozognak a természetben, nincs érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit.

Az egészséges életmódra oktatás-nevelés első lépcsőfoka, *az egészségügyi tájékoztatás*, információk, tények közvetítése, megtanítása. Az egészség megvédésére, megedzésére vonatkozó alapvető, közérthető, de tudományos ismeretek átadását, az egészségvédő lehetőségek közlését foglalja magába.

Kellő ismeretek birtokában kezdődik el *az egészségnevelés* munkafolyamata – az oktatás második szintje –, az elsajátított értékek interiorizálása. Az egészségnevelés olyan tanulási folyamatot jelent, amely elméleti és gyakorlati tudás, jártasság, készség, képesség elsajátítását eredményezi. Olyan viselkedés kialakítását célozza, amely képessé teszi az ifjakat és a felnőtteket, hogy nagyobb felelősséget vállaljanak életükért, a választási lehetőségek közül az egészséges életet nyújtó, veszélyeknek ellenálló, azt csökkentő magatartást kínálja.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai-, pszicho-higiénés-, életmódi tennivalók,
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései,
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód),
- az antihumánus szenvedélyek, drog prevenció,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése,
- az egészségérték tudatosítása.

6.3 Az antihumánus szenvedélyek, drog prevenció

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökkent.

Iskolánkban fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, érintettséget a diákok között (attitűdvizsgálat), szorosan együttműködve a diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információ átadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges drog prevenció lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban.

Legfőbb célunk tanulóinkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott belső értékkel felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségüket veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságokat nyújtanak.

A drog prevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószeres problémájával.

A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a kortárs csoport befolyása, amit a drog prevenció munkában is fel tudunk használni. (DÖK, kortárs segítők.)

A drogprevenció lehetséges szinterei:

- Osztályfőnöki órákon konkrét témakörök feldolgozásával, filmvetítéssel és esetelemzések megbeszélésével próbáljuk felhívni tanulóink figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre. A szerfogyasztással kapcsolatos filmek kiválasztásánál a fejlődés-lélektani szempontokat is érvényesíteni kell.
- Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket hívunk meg.

- Szülői értekezleteken a szülőknek is próbálunk segítséget nyújtani.
- Továbbképzéseket, tréningeket szervezünk. (Elsősorban a pedagógusok számára, de a DÖK, illetve a szülők képviselőit is meghívjuk, amikor a program, illetve a téma engedi.)
- Igény esetén egészségügyi segítséggel klubot lehet létrehozni tanárok, diákok vagy szülők számára.
- Az iskolai zenés rendezvényeknek garantáltan drogmentesnek kell lenniük, mert csak így van üzenete a fiatalok számára, hogy drogok nélkül is lehet jól "bulizni".
- Diákönkormányzati programok keretében igyekszünk olyan értékrendet kialakítani a tanulóknak, amely hangsúlyozza, hogy a kábítószer-fogyasztás nem tartozik hozzá az egészséges élethez.
- Minden szakmailag támogatható ötlet kivitelezéséhez lehetőség szerint próbálunk segítséget nyújtani.

A másodlagos drog prevenció célja a szerfogyasztók ártalomcsökkentő hatású megóvása. Fontos a változtatási törekvés kialakítása, a döntési helyzet egyértelművé tétele. A másodlagos prevenció eszközei, módszerei meghaladják az iskolai lehetőségeket, ezért ezt egészségügyi szakemberekre kell bízni.

6.4 Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán

kívüli szakmai programok

- Egészségügyi szűrővizsgálatok
- Egészségügyi felvilágosító előadások
- Drog prevencióhoz kapcsolódó rendezvények
- Osztálykirándulások, kerékpártúra,
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szemétszedés, faültetés, stb.);
- A külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok;
- Az egészség- és diáknapihoz kötődően baleset megelőzési programok, környezetvédelmi és egészségvédelmi tablók, posztterek, prezentációk készítése, szituációs játékok szervezése;
- A médiában megjelenő, mértéktelen fogyasztásra ösztönző reklámok hatásainak ellensúlyozására egyfajta módszer az iskola példamutatása: szelektív szemétgyűjtés megszervezése, laboratóriumi veszélyes anyagok, szárazelemek gyűjtése; környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata; takarékoság, takarékos megoldások alkalmazása (pl. energiatakarékos izzók, víztakarékos berendezések és eljárások, hőszigetelt nyílászárók stb.);
- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon való elhelyezése.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek.

Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül.

Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészségének) mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt. A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés, a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.

Pedagógiai célok

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása,
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben,
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése,
- a környezetetika hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia és segítő életmód kialakítása,
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése,
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- a helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerési képességének kialakítása, fejlesztése,
- a problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése,
- a globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatáson és azon múlik, hogy mennyire sikerül a családokat az általunk képviselt értékek és követelmények mellé állítani.

6.5 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtás oktatásának célja, hogy a diákok elsajátítsák az alapszintű elsősegélynyújtási ismereteket. Ismerjék meg a leggyakoribb heveny rosszulléteket, belgyógyászati baleseteket, továbbá tanulják meg a traumás sérülések hatékony ellátását. Ismerjék meg a legmodernebb mentéstechnikai és sebellátási eszközöket, sajátítsák el az újraélesztés gyakorlatát. A képzést elvégzők ismerjék meg az elsősegélynyújtás általános szabályait, melyek közül annyit és azokat alkalmazzák, amelyeket a helyzet megkíván. A képzés végére diákjaink váljanak képessé az alább felsorolt alapelvekben foglaltak megvalósítására.

Az elsősegélynyújtás oktatása 9-10. évfolyamon a tanórákba építve: biológia és kémia órákon (mérgeзések, vegyszer okozta sérülések, égési sérülések), fizika órákon (égési sérülések),egészség- és osztályfőnöki órákon valósul meg. A 11. és 12. évfolyam tanulói esetében a szinttartást tartjuk fontosnak, amely a tanévenkénti egészségnap keretében történik.

A következő módszereket alkalmazzuk:

- ✓ elméleti oktatás-előadás (min. anatómiai, élettani ismeretek)
- ✓ szemléltetés (prezentáció, ábrák, képek és videóanyag felhasználásával)
- ✓ bemutatás – magyarázat – gyakoroltatás (baleseti szimuláció)
- ✓ látogatás mentőállomáson, tűzoltóságon (a legmodernebb mentőeszközök megismerése),
- ✓ külső előadó meghívása (egészségnap),
- ✓ kapcsolódó weblapok (elsősegély.hu, webbeteg.hu) lehetőségeinek felhasználása (pl. az elsősegélynyújtás menetének mobiltelefonra való letöltése)

6.5.1 Az oktatás tartalma

- Az elsősegélynyújtás általános szabályai és az általános iskolában tanult anatómiai, fiziológiai ismeretek átismétlése, kiegészítése.
- Az újraélesztés szabályai és gyakorlása ambubabán.
- Elsősegélynyújtás baleseti sérülés esetén.
- Elsősegélynyújtás eszméletvesztés, ájulás, stroke és epilepszia esetén.
- Elsősegélynyújtás vérzések és égési sérülések esetén.
- Elsősegélynyújtás mérgeзések és vegyszer okozta sérülések esetén.

A tanulók tudásszintjének mérése tesztlap segítségével.

Az elsősegélyoktatás alapvetően osztályfőnöki órák keretében zajlik és kiegészül a kémia és fizika órák lehetőségeivel. Egészségnapon balesetszimulációk ellátását és az ambubabán történő újraélesztést gyakoroltatjuk. A defibrillátor használatát meghívott szakemberek segítségével ismerhetik meg a tanulók. Lehetőséget biztosítunk az érdeklődő tanulóink számára

az elsősegély-nyújtási ismereteik szakköri foglalkozásokon való elmélyítésére. Támogatjuk tanulóinknak a különböző elsősegély versenyeken való részvételét és segítjük felkészülésüket. Egészségnapokon a gyakorlati elsősegélynyújtást ismételtetjük.

7 Gyermek – és ifjúságvédelem

Célunk a tanulók szociális helyzetének megismerése, valamint közreműködni a veszélyeztetett helyzet megelőzésében és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében.

Az iskola gyermekvédelmi feladata

Fő feladat a nehéz élethelyzetbe kerülő nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek gondozása, segítése, szakellátáshoz juttatása. Iskolánkban a leggyakoribb gyermek- és ifjúságvédelmi feladat a hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, a nehezen nevelhető, a beilleszkedési zavarral küzdő, a deviáns viselkedésű fiatalokkal való foglalkozás.

A felderítésben és a megoldásban részt vesznek az osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, a kollégiumi nevelőtanárok, az igazgató, szociális segítő munkatárs, a védőnő, esetenként az iskolaorvos.

A segítő tevékenységek formái:

- a tanulók szociális helyzetének megismerése, felmérése,
- a tanulókkal való őszinte, folyamatos kapcsolattartás,
- prevenciós programok szervezése, a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében,
- egyéni és csoportos beszélgetések,
- a jogszabályok által biztosított lehetőségek közvetítése – ügyintézési segítség,
- veszélyeztető okok megléte esetén a jelzőrendszeren keresztül az illetékes hivatal, ill. intézmény értesítése.

Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk a drog-prevenciót, ismeretterjesztő előadások, filmek szervezését, a szakképző szakaszban tanuló szociális- és pedagógiai asszisztensek bevonását az ifjúságvédelmi feladatba.

Iskolán kívüli lehetőségek a nevelési tanácsadó szolgáltatásai, a családsegítő központok szolgáltatásai, a járási hivatalok, gyámhivatal lehetőségei (pénzbeli és természetbeli támogatások stb.), gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásai, gyermekvédelmi szakszolgálat szolgáltatásai, szakemberek (szociális segítő munkatárs, pszichológus, pszichiáter, orvos stb.) és szakellátás igénybe vétele, segítő szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, pályázatok, alapítványi segélyezési lehetőségek igénybe vétele, a rendőrséggel való kapcsolattartás.

7.1 A gyermek-és ifjúságvédelmi munka követelményei

Jogi követelmények

Az alapvető gyermeki jogok érvényesülése az iskolában (A Gyermek jogairól szóló Egyezmény előírásainak betartása, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény ismerete).

Be kell tartani a köznevelési törvénynek a pedagógus titoktartási kötelezettségéről szóló előírásait, jelzési kötelezettségeit.

Etikai követelmények

- Tiszteletben tartjuk a tanulói egyéniségét, emberi személyiségi jogait, emberi méltóságát.
- Minden tanulót előítéletek nélkül segítünk, védünk, vizsgálunk, hallgatunk meg, kérdezzük.
- Senkit nem részesítünk előnyben, de rangsorolunk a hátrányosság és veszélyeztetettség mértékét illetően.
- Minden tanulóhoz tapintattal közelítünk.
- Nem kíváncsiskodunk, csak az adott helyzet feltárásához szükséges információkat szerezünk meg.

7.2 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Célunk közreműködni a kialakult hátrányos helyzet megszüntetésében, enyhítésében.

A hátrányos helyzet következménye lehet a tanuló esélyegyenlőtlensége. Ha a hátrányok halmozódnak és a család nem tud kiemelkedni helyzetéből, a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűvé válik, ami gyakran veszélyeztetettséghez vezet.

A felderítésben és a megoldásban résztvevők az osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, a kollégiumi nevelőtanárok, szociális segítő munkatárs.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató (korrepetálás) illetve tehetséggondozó (verseny, nyelvvizsga előkészítő) programok szervezése.
- Pályaorientációs tevékenység: a pályaorientációs tantárgy keretein belül tájékozódás az egyes pályákról, szakmákról, továbbtanulási, munkavállalási lehetőségekről.
- Önismereti csoportok működtetése.
- Országos támogatások megszerzésének elősegítése.
- Kapcsolatfelvétel a különböző szakszolgálati intézményekkel.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson, értesítés útján.
- Pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon.
- Tankönyv-támogatás elveinek, mértékének meghatározása.

8 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

8.1 Általános szakmai feladatok

A pedagógust tevékenysége során a tanulókért, a munkatársaiért és az intézményért érzett felelősségérzet kell, hogy vezérelje.

Nevelő- oktató munkáját a jogszabályokban és a pedagógiai programban meghatározottak, valamint a nevelőtestület által kialakított egységes elvek alapján, a módszerek és a taneszközök szabad megválasztásával tervszerűen végzi.

Felelős és önálló munkát végez a tanítványai tudásának, képességeinek, készségeinek és személyiségének fejlesztése érdekében.

A nevelés és oktatás során törekedni kell arra, hogy a módszereket, a taneszközöket és a tankönyveket a követelmények és a tanulócsoporthoz összetétele ismeretében válassza ki.

Együttműködik a szülőkkel, az osztályfőnökkel és a kollégiumi nevelőkkel.

Részt vesz a szaktárgyának tanárait magába foglaló szakmai munkaközösségek munkájában.

Tiszteletben tartja a tanulók, szülők jogszabályban és az iskola belső szabályzatában biztosított jogait, hozzájárul e jogok gyakorlásának megvalósításához.

Megtartja az egyenlő bánásmód követelményét a tanulókkal kapcsolatos döntései, intézkedései meghozatalakor. Nevelő-oktató munkája során törekszik arra, hogy tompítsa a tanítványait érintő esélyrontó tényezőket.

Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók teljesítményét. Gondot fordít arra, hogy a számonkérés formái változatosak legyenek figyelembe véve a tantárgy jellegét.

Az ügyeleti rend szerint ügyeletet tanári feladatokat lát el, felel a szünetek és a lyukasórak rendjéért.

Naprakészen elvégzi a pedagógus munkakörrel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.

Felel a tanulók biztonságáért, ha balesetet vagy balesetveszélyt észlel, azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket.

8.2 Osztályfőnöki feladatok

Kiemelt adminisztrációs feladata az osztálynaplók, törzslapok, bizonyítványok naprakész, pontos vezetése.

Figyelemmel kíséri az osztály tanulóinak tanulmányi előmenetelét, neveltségét és fegyelmi helyzetét.

Az iskolai rendezvényeken felügyel az osztályára.

Rendszeresen konzultál az osztályban tanító tanárokkal, kollégiumi csoportvezetővel a tanulók haladásáról, neveltségéről. Közreműködik a tanulók és tanárok közötti konfliktus megoldásában.

Az osztályról írásos jelentést készít a félévi/év végi értékelési szempontokhoz igazodva.

Szoros kapcsolatot tart az osztályában tanuló diákok szüleivel, szükség esetén elősegíti a szülők és a szaktanárok kapcsolatfelvételét.

Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók megsegítésére.

Információk és tanácsok adásával hozzásegíti a tanulókat a megalapozott pályaválasztáshoz, továbbtanuláshoz.

Segíti a tanulók érettségi és szakmai vizsgákra való jelentkezését.

Igyekszik felkelteni a tanítványokban a közéleti tevékenység iránti érdeklődést.

9 A szülők, a tanulók a pedagógusok és az iskola külső partnerei együttműködésének formái

Az iskola mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, a családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére, a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés *alapja* a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség. *Megvalósulási formái* a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. *Feltétele* a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. A családi és iskolai nevelés egységének eredménye kedvezően befolyásolja a tanulók fejlődő személyiségét.

9.1 Az együttműködés formái a szülőkkel

A **szülőktől** a nevelőmunka segítéséhez elvárjuk

- az aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- az őszinte véleménynyilvánítást,
- az együttműködő magatartást,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- az érdeklődő, segítő hozzáállást.

Iskolánk a tanulók helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat ajánlja:

A szülőket rendszeresen és folyamatosan *tájékoztatjuk* a tanuló előmeneteléről, magatartásáról. Ennek célja egyrészt a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányi munkájáról, szorgalmáról, iskolai magatartásáról, valamint a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról; másrészt az iskola tájékoztatása a szülők kéréseiről, családi problémákról.

Szülői értekezleteket tartunk

- a) félévente az iskolai munkaterv ütemezése szerint, melynek feladata a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, követelményrendszeréről, az

együttműködés szervezése, irányítása, a szülők véleményének, javaslatainak összegyűjtése

- b) Rendkívüli szülői értekezletet is összehívhat az osztályfőnök súlyos probléma, rendkívüli feladat megoldása érdekében, melynek célja a közös helyzetelemzés, konfliktuskezelés, megoldáskeresés.
- c) Speciális szülői értekezletet tartunk a kezdő évfolyam tanulóinak beíratásakor, melynek feladata, a tanulók és a szülők tájékoztatása az iskola életéről, a tanév indításával kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról.
- d) A 9. évfolyam első szülői értekezletén az osztályban tanító szaktanárok személyesen bemutatkoznak, elmondják a tantárgyukkal kapcsolatos elvárásokat és az első hónapok tapasztalatait.
- e) Családi napot tartunk a tanévben két alkalommal: decemberben (közös karácsony), és áprilisban (az intézmény partnereinek bevonása, diáknap).

9.2 Az iskola és a kollégium kapcsolattartása

Cél a folyamatos információcsere osztályfőnökök, szaktanárok, kollégiumi nevelők között a tanulók eredményeinek, osztályzatainak ellenőrzése értékelése végett. Ennek alapján valósulhat meg a felzárkóztatás és a tehetséggondozás megteremtése.

Így közösen figyelemmel tudják kísérni

- ✓ a tanulók készségeit, képességeit, attitűdjeit valamint ezek változását, fejlődését,
- ✓ a tanulók életmódjellemzőit, szerepvállalásait;
- ✓ a közösségek felépítésének, szerkezetének, belső mozgásának sajátosságait, a közösségek tevékenységrendszerének jellemzőit, tartalmát.

Az iskola és kollégium eredményes nevelői munkája érdekében fontos az osztályfőnöki órák, csoportfoglalkozások viszont-látogatása, az iskolai-kollégiumi rendezvényeken való kölcsönös részvétel, aktív közreműködés az osztályértekezletek munkájában valamint a diákönkormányzatok együttműködése.

9.3 Az intézmény együttműködési formái ILMT (Intézményi Lemorzsolódás Megelőzését Támogató) partnereivel

Kiemelt figyelmet fordítunk iskolafokok (általános iskola-középiskola és középiskola-felsőoktatás) közötti partneri kapcsolatok kialakítására és fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. az iskolafokok közötti átmenet elősegítésére rendszeres programokat szervezünk és valósítunk meg az általános iskolákkal és a felsőoktatási intézményekkel.

10 A nevelő-oktató munka szervezeti és szakmai keretei

Középiskolai képzésünkben a kerettanterv előírásaira építünk, a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciák és fejlesztési területek előtérbe helyezésével.

10.1 A tanítás-tanulás folyamatában alkalmazott pedagógiai módszerek

Intézményünkben jelenleg többféle tanterv szerint folyik a tanítás. A négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban és a szakgimnáziumban a kerettantervi szabályozásra épülő helyi tantervek szerint. A fenti tantervek kialakításában a nevelőtestület jelentős szerepet vállalt.

A tanítási-tanulási tevékenység az egész személyiséget érintő folyamat. A hatékony nevelés-oktatás érdekében szükséges a pedagógiai kultúránk folyamatos megújítása. Ennek érdekében a tanítás folyamatában a hagyományos pedagógiai módszerek mellett szükségesnek tartjuk és alkalmazzuk a korszerű pedagógiai módszereket is.

A hatékony, eredményes és méltányos pedagógiai gyakorlat kialakítását segítő módszertanok adaptációja és intézményi szintű gyakorlata valósul meg. A méltányos pedagógiai gyakorlat kialakításának módszertani elemeit nevelőtestületi képzés után az egyéni pedagógiai gyakorlatba is átültetjük.

A leggyakrabban alkalmazott módszerek a tanári előadás, magyarázat, szemléltetés, gyakoroltatás, beszélgetés, játék, tanulói kiselőadás, egyéni feladatmegoldás, ritkábban vita. Az alkalmazott módszereket a tananyag mennyisége és a tárgy célja, a tanulócsoport képesség, előképzettség, érdeklődés, magatartás szerinti összetétele, létszáma, életkora és a szaktanár felkészültsége, egyénisége határozza meg. Célunk, hogy a lehető legjobban segítsük az egyes tanuló tanulási folyamatát úgy, hogy az önálló ismeretszerzés és a külső segítség egyensúlya megvalósuljon.

A legtöbbször használt munkaformák: frontális, csoportos, a páros illetve egyéni munka. A munkáltató módszerek gyakoribb alkalmazásával fokozhatjuk a tanulók önállóságát és a felelősségteljes tanulást.

Kooperatív tanulásszervezést vezetünk be emelt óraszámú idegen nyelvi, az informatikai, a sport-természettudományos, a közszolgálati és humán képzéseken egyaránt az eredményesség és a méltányosság folyamatos fejlesztésére, a kooperatív folyamatok pozitív visszacsatoláson alapuló szabályozásával.

A tanulók kiscsoportban való foglalkoztatásának keretében elérhetjük a tevékenység középpontba kerülését. Ezzel biztosítjuk az intellektuális képességek, a szociális készségek fejlődését és az együttműködési képesség kialakítását. Ilyen módszer a szerepjáték, amely élet közeli, élményszerű és hosszú távú tudást biztosít, segíti a szabályok, normák elfogadását.

A tanórákhoz kapcsolódó tanulmányi kirándulások lehetővé teszik a személyes tapasztalat és élményszerzést a természeti és társadalmi jelenségek tanulmányozását, vizsgálatát, gyűjtőmunkát. A csoportban végzett tanulás lehetőségei a csoportkutatás, mozaik-tanulás, vetélkedő. Az egyéni tanulás esetében ez eredményességet segíti az egyénre szabott munka alkalmazása. A korszerű konstruktív pedagógiai módszerek alkalmazásának új lehetősége iskolánkban az interaktív táblák és más digitális, IKT eszközök használata a tanítási órákon.

Az interaktív tábla olyan, a pedagógiai folyamatban is jól hasznosítható IKT (információs és kommunikációs technológia) eszköz, amely egy szoftver segítségével kapcsolja össze a táblát úgy egy számítógéppel (és projektorral), hogy annak vezérlése a tábláról lehetséges lesz, illetve a táblára került tartalmak háttértárolóra menthetővé válnak. Olyan tanulói környezetet lehet teremteni a táblán megjeleníthető objektumok, az internet és multimédiás CD-k kínálta lehetőségekkel, melyekben a tanulók felfedezve, a tanulás közös élményére építve sajátíthatják el a tananyagokat. Segítségével hatékonyabbá tehetők - a tanórák és jelentős mértékben növelhető a tanulók aktív részvétele.

10.1.1 Az interaktív tábla használatának előnyei

Az óra a tábla segítségével irányítható. Használatával a pedagógus óraszervezése, szerepe módosul. Az interaktív tábla a frontális tanításban is rendkívül jól használható.

Kihasználja a multimédia előnyeit. Motiváló, figyelemfelkeltő hatású, többek között a vetített tartalmak minősége, korszerűsége által is. Alkalmazása fejleszti a digitális írástudást.

Valós idejű internetkapcsolatot tesz lehetővé.

A megjelenített tartalom előre elkészíthető, az órai foglalkozás során az aktuális kiegészítésekkel, ábrákkal együtt menthető, bármikor újra felhasználható, a diákok által digitális formában elvihető. Ezáltal csökkenti a jegyzetelésre fordított időt, mely időkeret például további interaktív tevékenységekre fordítható.

Az interaktív tábla esetében használt tanítási munkaformák, módszerek

- Az órai ismeretanyag összeállításánál sokféle forrásból nyerhet a pedagógus információt, amihez aztán a tábla segítségével – a magyarázat és a jobb megértés kedvéért – szabadon megjegyzéseket fűzhet, ezek a megjegyzések szerkeszthetők, vagy akár el is menthetők.
- Lehetőséget ad a tanárnak arra, hogy saját prezentációját elkészítse, és ezt, bármikor felhasználhassa. Így tanórai előadásait szívesebbé, érdekesebbé teheti.
- A frontális munka kiegészíthető a tanulók által szívesen készített prezentációkból, multimédiás anyagokból álló kiselőadásokkal.
- Összetettebb folyamatok bemutatására, demonstrálásra és modellezésre is kiválóan alkalmas.
- A pedagógus olyan dolgokat, működési mechanizmusokat is szemléletesen be tud mutatni, ami a hagyományos fekete táblán lehetetlen, miközben a tanulók már az új ismeretek elsajátítása közben is interaktív résztvevői lehetnek a tanulási folyamatnak.
- Nagyban támogatja az együttműködésen alapuló technikák alkalmazását. A megfelelően használt digitális tábla hatékony kérdező eszköz lehet a tanár kezében. Az órai anyagban jól elhelyezett kérdések aktív együttműködésre, újabb kérdések felvetésére ösztönzik a diákokat, ami elősegíti az ismeretek elsajátítását, elmélyítését. Az interaktív tanulói környezetben jelentősen megnő a motiváció és a tanulási kedv.

11 A tanórai, a tanórán kívüli, a kötelező és a választható foglalkozások

A tanórai, a kötelező és a választható foglalkozások szervezeti kereteit a nevelőtestület közösen alakította ki.

A vezérlő, rendszerező elvek a következők voltak:

- a köznevelési törvény előírásai,
- a Nemzeti Alaptanterv célja, követelményei,
- a kerettantervi rendelet előírásai, az ezek alapján készült helyi tantervek
- az érettségi vizsga szabályzata,
- a diákok széleskörű tantárgyválasztása,
- az iskolatípusok közötti átjárhatóság biztosítása.

A középiskolai képzésünkben élünk azzal a lehetőséggel, hogy a kerettantervek adta lehetőségeken belül – a szabadon felhasználható órakeret terhére - új tantárgyakat illesszünk be.

11.1 Választható tantárgyak

Az óratervek táblázatai a kötelező órák számát, elosztását tüntetik fel, melyek mellett a 11. és 12. évfolyamon következő választható tárgyakat is felkínálunk.

Tanórai keretben az érettségi vizsga sikeres letételéhez minden a helyi tantervben lévő közismereti tárgyból igény szerint szervezünk emelt és középszintű felkészítést.

Az egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készült kerettantervek közül iskolánkban a következőket tanítjuk, a 2012-es NAT-hoz (kifutó jelleggel) és a 2020-as NAT-hoz (felmenő rendszerben) igazodva:

- Belügyi rendészeti ismeretek, katonai alapismeretek, honvédelmi alapismeretek
- Társadalomismeret – bármely iskolatípusban választható
- Pszichológia – bármely iskolatípusban választható
- Dráma – bármely iskolatípusban választható
- Mozgóképkultúra és médiaismeret
- Jelenismeret

Ezek választása egyrészt a beiratkozással történik, másrészt a 10. évfolyam végén dönthetnek a tanulók a fakultációs tárgyak választásáról.

Minden tanévben-felmérjük a 10. évfolyamos tanulók igényeit a választható tantárgyak tekintetében, majd ennek alapján a létszámkeretek betartásával kínáljuk ki a választható tantárgyakat.

11.2 Érettségire felkészítés

A 11. és 12. évfolyamon a kötelező érettségi tárgyak esetében – minimum 8 fő jelentkező esetén - lehetővé tesszük az *emelt szintű* felkészítést a középszintre készülőktől elkülönített, évfolyam szinten szervezett csoportban: magyar nyelv és irodalom (heti 6 óra), történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek (heti 5 óra), matematika (heti 6 óra). Idegen nyelvből emelt szintre felkészítő óraszám kezdő heti 5, a haladó heti 6 óra.

A választható érettségi tantárgyakból közép- és emelt szinten felkészítő évfolyamszintű csoportokat úgy szervezünk, hogy a tanuló kötelező és választható tanóráinak összege egy tanítási héten a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. számú melléklet B és D oszlopában az adott évfolyamra meghatározott időkeretet kilencedik-tizenharmadik évfolyamon legfeljebb öt tanítási órával haladhatja meg. A tanulók közép, illetve emelt szintű érettségire való felkészítését biológia, fizika, kémia, informatika, testnevelés, belügyi rendészeti ismeretek tantárgyakból vállaljuk. Ezeken a tantárgyakon kívül a tanulói igényeket figyelembe véve a pedagógiai programban szereplő tantárgyak bármelyikéből szervezünk felkészítést, és középszinten érettségi vizsgáztatást a 100/1997. Kormányrendeletben és a 40/2002.OM rendeletben leírtak szerint.

Az előrehozott érettségi vizsgával rendelkező tanulók kérésükre mentesülnek az órák látogatása alól.

Tanórán kívüli választható tevékenységekre tehetséggondozásra (verseny-előkészítők), felzárkóztatás, korrepetálás, művészeti körök (rajz, ének, diákszínjátszás), szakkörök igény szerint lehetőséget biztosítunk.

Tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára a köznevelési törvény 6. számú mellékletében meghatározott időkeretből és a 27.§ (5) bekezdésében meghatározott időkeretből biztosítjuk az órákat.

A csoportbontás, a választható tárgyak és a tanórán kívüli tevékenységek finanszírozása a köznevelési törvény alapján történik. A felosztás a tanulók igényeinek felmérése és a pedagógusok véleményének kikérése után évenként történik a fenntartó jóváhagyásával.

Tanulói és szülői igény alapján **térítéses rendszerben** szervez az iskola nyelvvizsgára felkészítő tanfolyamokat, osztálykirándulásokat, nyári, illetve téli táborokat és idegen nyelvi célországba szerveződő tanulmányutakat. Az osztálykirándulásra tanévenként egy tanítási nap vehető igénybe. (A napok nem vonhatók össze.) Osztálykirándulás legalább az osztály tanulóinak 80 %-os részvételével szervezhető tanítási napon.

11.3 A tantárgyi tantervek

A helyi tantervhez kapcsolódó tantárgyi tantervek tartalmazzák általában

- a célokat, feladatokat,
- fejlesztési követelményeket,
- az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- a magasabb évfolyamba lépés feltételeit,
- a tanítási módszereket,
- a beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendjét,
- az írásbeli beszámoltatás rendjét, az értékelésben betöltött szerepét, súlyát,
- a kötelező vagy választható érettségi tárgyak középszintű témaköreit.

Évfolyamonként

- a belépő tevékenységformákat,
- az évi óraszámot,
- a témaköröket, tartalmakat – beépülnek a környezeti nevelés elemei,
- a továbbhaladás feltételeit,
- a minimumkövetelményt.

A tankönyvválasztás szempontjai:

- tantervnek megfelelő legyen
- jól tanulható, önálló ismeretszerzésre alkalmas
- szakmailag és tudományosan hiteles, korszerű
- legyenek hozzá segédanyagok
- didaktikailag kimunkált
- kedvező ár

12 A tanulók felvétele, átvétele, a magasabb évfolyamba lépés feltételei

12.1 Az iskolába jelentkező tanulók felvétele

A tanuló 9. évfolyamra történő felvételéről és osztályba sorolásáról, valamint a tanuló átvételéről az igazgató dönt.

A középiskola 9. évfolyamára történő jelentkezés általános iskolából a központi felvételi eljárás során történik. A felvételi döntés alapja a 8. évfolyam I. félév végi tanulmányi eredmények. Felvételi vizsga egyik iskolatípusban sincs.

A közszolgálati pályára előkészítő gimnázium 9. évfolyamára jelentkező tanulóknak fizikai alkalmassági vizsgálaton kell részt venniük. A vizsgálat részleteit és az eredmények pontértékét a Melléklet tartalmazza.

A közszolgálati pályára előkészítő gimnázium 9. évfolyamára jelentkező tanulók motivációs beszélgetésen vesznek részt, amely információs értékű a pályaválasztás szempontjából.”

12.2 Tanulmányok alatti vizsgák

Másik intézményből való átvétel feltételül az igazgató osztályozó vagy különbözeti vizsgát írhat elő,

- amennyiben a tanuló nem tanulta a helyi tantervben szereplő tantárgyat,
- amennyiben nem egyezik a két iskolatípusban tanult tantárgy tananyagtartalma és/vagy óraszámja (Ennek igazolása az átjelentkező tanuló kötelessége.)

Az intézmény tanulóinak lehetősége van osztályozó/javító vizsgát tenni. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés módja és a vizsgaidőszakok időpontjait a Házirendben illetve az intézmény éves munkatervében határozzuk meg. A javítóvizsga lehetősége a törvényi előírásnak megfelelően történik.

A 12. évfolyam tanulóinak a kötelező érettségi tantárgyakból írásbeli próba érettségit szervezünk. A vizsgák időpontját az intézmény éves munkatervében rögzítjük.

12.3 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az adott évfolyamra előírt minimum követelményeket minden tárgyból teljesítette, és azokból legalább elégséges osztályzatot kapott.

Ha a tanuló legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, a tanév végén – augusztus 15-31. között – javítóvizsgát tehet.

Magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi, félévi osztályzat megállapítására a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól (kivéve a készségtárgyakat)

- engedély alapján egy vagy több tárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatti teljesítette,
- a jogszabályban megállapított időtartamnál többet mulasztott,
- egyéni tanrend szerint tanult.

12.4 A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák formája

Magyar nyelv és irodalom

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban és szóban.

Az írásbeli időtartama 60 perc.

Történelem

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban és szóban.

Az írásbeli időtartama 45 perc.

Társadalomismeret / állampolgári ismeretek

Szóbeli

Etika

Szóbeli

Idegen nyelvek

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban és szóban.

Az írásbeli feladat hallás utáni megértést nem tartalmaz.

Az írásbeli időtartama 45 perc.

Matematika

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban.

Az írásbeli időtartama 45 perc

Fizika

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban, és szóban.

Az írásbeli időtartama 45 perc

Földrajz

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban és szóban.

Az írásbeli időtartama 45 perc

Biológia

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban és szóban.

Az írásbeli időtartama 45 perc

Kémia

Az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásban és szóban.

Az írásbeli időtartama 45 perc.

Természettudomány

Írásbeli és szóbeli.

Az írásbeli időtartama 45 perc.

Informatika / digitális kultúra

Gyakorlati vizsga, időtartama 60 perc.

Testnevelés

Gyakorlati vizsga, időtartama 45 perc.

Ének-zene

Szóbeli és írásbeli vizsga.

Az írásbeli időtartama 45 perc.

A szakgimnazisták esetében a szóbeli hangszertudást is tartalmaz (szoprán furulya)

Rajz / vizuális kultúra

Írásbeli vizsga (rajz és elmélet), időtartama 90 perc

Mozgókép-kultúra és médiaismeret

Írásbeli vizsga, időtartama 45 perc

Szakmai elméleti tantárgyak

Írásbeli vizsga, időtartama 45 perc.

Szakmai gyakorlat

Gyakorlati és szóbeli (önértékelési) vizsga.

Dráma/ dráma és színház

Szóbeli vizsga

Belügyi rendészeti ismeretek

Írásbeli és szóbeli vizsga.

Az írásbeli időtartama 45 perc.

Jelenismeret / életvitel és gyakorlat / viselkedéskultúra és konfliktuskezelés

Írásbeli (projektmunka)

Katonai alapismeretek / honvédelmi alapismeretek

Írásbeli és szóbeli vizsga.

Az írásbeli időtartama 45 perc.

Pszichológia:

Írásbeli vizsga, időtartama 45 perc.

Pedagógia:

Írásbeli vizsga, időtartama 45 perc.

Szakmai elméleti tantárgyak

Írásbeli vizsga, időtartama 45 perc.

Szakmai gyakorlat

Gyakorlati és szóbeli (önértékelési) vizsga.

13 Óratervek

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei alapján készült helyi tantervi táblázatok

NYELVI EMELT ÓRASZÁMÚ GIMNÁZIUM **2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben** **Kötelező tantárgyak és heti óraszámok a 9–12. évfolyamon**

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom**	4	4	4	4
I. idegen nyelv	5	5	5	5
II. idegen nyelv	4	4	4	4
Matematika**	3	3	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	4	4
Etika				1
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene**	1	1		
Vizuális kultúra**	1	1		
Dráma és tánc*/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika*	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport**	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Fakultációs órakeret</i>	-	-	2	2
Kötelező óraszám	35	36	35	35

*Kötelező csoportbontás

** Szükség esetén csoportbontás

TERMÉSZETTUDOMÁNYOS GIMNÁZIUM
2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben
Kötelező tantárgyak és heti óraszámok a 9–12. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom**	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	5	3+1	4+2	4+2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	4	4
Etika				1
Biológia – egészségtan		2+1	2+2	2+2
Fizika	2	2+1	2+2	2
Kémia	2	2+1	+2	+2
Földrajz	2	2		
Ének-zene**	1	1		
Vizuális kultúra**	1	1		
Dráma és tánc*/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport**	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Fakultációs órakeret</i>	-	-	4	4
Kötelező óraszám	35	36	35	35

*Kötelező csoportbontás az egész osztályra vonatkoztatva

** Szükség esetén csoportbontás az egész osztályra vonatkoztatva

A 10. évfolyamon a kémia, biológia, fizika, matematika tantárgyak közül kettőt 1-1 órában kötelező választani. A 11. és 12. évfolyamon a tanulónak valamely természettudományi tantárgyból vagy matematika tantárgyból legalább egyet kell választani (heti 2 óra), a szabadon választható tantárgyakból kötelező választani (heti 2 óra).

INFORMATIKAI GIMNÁZIUM
2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben
Kötelező tantárgyak és heti óraszámok a 9–12. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom**	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	4	4
Etika				1
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene**	1	1		
Vizuális kultúra**	1	1		
Dráma és tánc*/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	4	4	2	2
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport**	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Fakultációs órakeret</i>	-	-	2	2
Kötelező óraszám	35	36	35	35

*Kötelező csoportbontás az egész osztályra vonatkoztatva

** Szükség esetén csoportbontás az egész osztályra vonatkoztatva

KÖZSZOLGÁLATI GIMNÁZIUM
2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben
Kötelező tantárgyak és heti óraszámok a 9–12. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom**	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika**	3	3	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	4	4
Etika				1
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene**	1	1		
Vizuális kultúra**	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			
Művészetek			2	2
Informatika*	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport*	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>A profilnak megfelelő órák</i>				
<i>Honvédelmi alapismeretek</i>	1	1	3	3
<i>Belügyi rendészeti ismeretek</i>			3	3
<i>Szakmai készségfejlesztés*</i>	1			
<i>Társadalomismeret</i>			1	
<i>fakultációs óra</i>				1
Kötelező óraszám	35	36	35	35

*Kötelező csoportbontás

** Szükség esetén csoportbontás

A 11. és 12. évfolyamon a tanulóknak a honvédelmi alapismeretek vagy a belügyi rendészeti ismeretek tantárgyak **egyikét** kötelező választani (heti 3 óra).

HUMÁN GIMNÁZIUM
2017/2018-as tanévtől felmenő rendszerben
Kötelező tantárgyak és heti óraszámok a 9–12. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom**	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika**	3	3	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	4	4
Etika				1
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene**	1	1		
Vizuális kultúra**	1	1		
Dráma és tánc*	1			
Művészetek			2	1
Ének/Rajz (választható)				1
Informatika*	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport**	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>A profilnak megfelelő órák</i>				
<i>Dráma</i>		1		
<i>Mozgóképkultúra és médiaismeret</i>	1	1		
<i>Kommunikáció*</i>	1			
<i>Viselkedéskultúra és konfliktuskezelés*</i>		1		
<i>Pszichológia (választandó fakultáció)</i>			3	3
<i>Pedagógia (választandó fakultáció)</i>			2	2
<i>fakultációs órakeret</i>	-	-	1 v. 2	1 v. 2
Kötelező óraszám	35	36	35	35

*Kötelező csoportbontás

** Szükség esetén csoportbontás

A 10. évfolyamon a tanulók szabadon választhatnak a dráma és a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak közül. A 11. és 12. évfolyamon a tanulónak a pszichológia vagy a pedagógia tantárgyak egyikét kötelező választani. Emellett bármely szabadon választott tantárgyból (társadalomismeret, dráma, mozgóképkultúra és médiaismeret vagy egyéb közismereti tárgyak) 1 vagy 2 órát kell választani (fakultációs órakeret).

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelettel módosította a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeletet. Az új NAT-hoz kapcsolódó Kerettantervek alapján készült helyi tantervi táblák 2020. szeptember 1-től alkalmazandók.

NYELVI EMELT ÓRASZÁMÚ GIMNÁZIUM

2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
matematika	3	3	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3+2	3+2	4+2	4+2
második idegen nyelv	3	3	3+1	3+1
éneke-zene	1	1	1 óra választható	1*
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgókép-kultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			1 óra	4 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	33 (+1)	30 (+4)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

TERMÉSZETTUDOMÁNY – SPORT EMELT ÓRASZÁMÚ GIMNÁZIUM

2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	1 óra választható	1*
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés (a + 1 óra sportelmélet, a helyi tantervben kidolgozva)	5+1	5+1	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			3 óra	5 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	31 (+3)	29 (+5)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

INFORMATIKAI GIMNÁZIUM
2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
éneke-zene	1	1	1 óra választható	1*
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgókép-kultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2+1	1+1	2	2
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			3 óra	3 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	31 (+3)	31 (+3)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

KÖZSZOLGÁLATI GIMNÁZIUM
2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	
kémia	1	2		(2) (a fakultáció halad tovább)
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	1 óra választható	
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				1*
mozgókép kultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Honvédelmi alapismeretek (vagy)	1	1	2 óra (kötelezően választandó)	2 óra (kötelezően választandó)
Belügyi rendészeti ismeretek (vagy)				
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
További fakultáció (nem kötelező)			1 óra	3 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	33 (+1)	31 (+3)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

Lehetőség szerint csoportbontásban

HUMÁN GIMNÁZIUM

2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4+1	4+1
matematika	3	3	3+1	3+1
történelem	2	2+1	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	
kémia	1	2		(2) (a fakultáció halad tovább)
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	1 óra választható	
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*			1	1
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
jelenismeret***	1	1		2
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			1 óra	3 óra
A tanulók heti óraszám a tervek szerint:	34	34	33 (+1)	31 (+3)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34
Csoportbontásban				
Lehetőség szerint csoportbontásban				

* A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 11. és a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

** Gimnáziumokban a 9-10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása, 11-12. évfolyamon ezek fakultációban tovább vihetők. Az a tanuló, aki nem választ az előbbiekből "természettudomány" tantárgyat tanul 11. évfolyamon kötelezően.

*** A jelenismeret tantárgy 9. és a 10. évfolyamon kötelező tantárgy, csoportbontásban tanítandó. A 12. évfolyamon fakultációban választható.

**Szakgimnáziumi képzés 9-14. évfolyam
(2016/2017. tanévtől kifutó rendszerben)
54 140 02 Pedagógiai és családsegítő munkatárs**

tantárgy		9.	10.	11.	12.	5/13.	1/13.	2/14.
gondozási és egészségnevelési alapismeretek		1	1	1	1	1	1	1
a nevelés elméleti alapjai		1	1	2	2			
nevelési gyakorlat		3 (gy)	4 (gy)	2 (gy)	4 (gy)			
konyhai és udvari feladatok		1	1					
takarítási ismeretek		1	1					
gyógypedagógiai egészségtan		1	1	2	2			
gyógyped. egészségtan gyak.		1 (gy)	1 (gy)	2 (gy)				
gyógypedagógiai alapismeretek		2	2					
pedagógia						8,5	7	8,5
pedagógiai gyakorlat						11,5 (gy)	11,5 (gy)	11,5 (gy)
bevezetés a pszichológiába						2	3	2
pedagógiai szociológia						2	4	2
mentálhigiéniai alapismeretek						1	2	1
szabadidő-szervezés						1	1,5	1
kommunikáció és viselkedéskultúra						1	1	1
sérülés-specifikus kommunikáció				2	1			
munkahelyi egészség és biztonság						0,5		0,5
foglalkoztatás I.						2		2
foglalkoztatás II.						0,5		0,5
osztályfőnöki						1	1	1
szabad órakeret	bevezetés a pszichológiába			1	1			
	pedagógiai szociológia				1			
	mentálhigiéniai alapismeretek			1		1		
	kommunikáció és viselkedéskultúra					1	1	
	művészetek (éneke, rajz)					1	1	1
	idegen nyelv						1	
	oktatási intézmények működése							2
ÖSSZESEN		11 óra	12 óra	11+2 óra	10+2 óra	35 óra	35 óra	35 óra

Szakgimnáziumi képzés 9-14. évfolyam
(2016/2017. tanévtől kifutó rendszerben)

54 762 02 Szociális asszisztens

tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.	1/13.	2/14.
munkahelyi eg. és bizt.(együtt a családseg.)							
népegészségügyi ismeretek			1	0,5		1,5	
pszichológiai és pedagógiai ismeretek	3			3		5,5	
pszichológiai gyakorlat		1 (gy)				1	
szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	1 (gy)		1 (gy)	1 (gy)		3	
szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat (tan. technika)	1 (gy)					1	
gyermekvédelmi ismeretek	1						
gyógypedagógiai alapismeretek	1						
társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	4	2	1,5	2		9	
foglalkoztatás II.					0,5		0,5
foglalkoztatás I.					2		2
gondozási, ápolási ismeretek		1,5					
gondozási, ápolási gyakorlat		0,5	2 (gy)				
A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek		1					
A házi időszakos gyermek-felügyelet gyakorlat			0,5 (gy)				
a gyermekotthon			1				
gyermekotthoni gyakorlat				2 (gy)			
gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek		1					
gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek			1				
adminisztráció gyakorlata				0,5 (gy)			
társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat		3 (gy)				3 (gy)	
egészségügyi alapismeretek		2		1		3 óra	

népegészségügyi ismeretek								
az elsősegélynyújtás gyakorlata				2 (gy)			2 (gy)	
a szociális problémák megjelenésének összefüggései						4		4
a szociális munka elmélete						4,5		4,5
a szociális munka gyakorlata						3 (gy)		3 (gy)
esetmegbeszélés és szupervízió gyakorlata						2 (gy)		2 (gy)
mentálhigiéné						1		1
a szabadidő-szervezés és rekreáció elméleti ismeretei						6		6
a szabadidő-szervezés és rekreáció gyakorlata						4 (gy)		4 (gy)
a szociális adminisztráció						3		3
számítástechnikai ismeretek						1		1
idegen nyelv							1	
osztályfőnöki						1	1	1
szabad órakeret	ének						1	
	rajz						1	
	szociális pályák világa						1	
	társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek			1	1	1		
	pszichológiai és pedagógiai ismeretek			1	1	1		
	szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat						1	
	a szociális problémák megjelenésének összefüggései							1
	a szociális munka elmélete							1
	társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek							1
	mentálhigiéné					1		
ÖSSZESEN		11 óra	12 óra	10+2 óra	10+2 óra	35 óra	35 óra	35 óra

14 A magatartás és szorgalom minősítése

Magatartás

Példással minősíthető annak a tanulónak a magatartása, aki tevékenységével a közösséget pozitív irányba előre viszi, aki személyisége fejlesztésében, emberi kapcsolataiban, a házirendben előírtak betartásában társai elé példaként állítható.

Jó a tanuló magatartása, ha fegyelmezett, tisztelettudó, betartja az iskola házirendjében foglaltakat.

Változó a tanuló magatartása, ha a felsorakoztatott elvárásoknak általában megfelel. Bár viselkedésével szemben merülnek fel kifogások, esetenként megszegi a házirend valamely előírásait, ugyanakkor tapasztalható a magatartásában a hibái kiküszöbölésére való törekvés is.

Rossz a tanuló magatartása, ha a házirend pontjait szándékosan, több alkalommal súlyosan megszegi, kirívó fegyelmi vétséget követ el.

Szorgalom

Példás a tanuló szorgalma, ha tanulmányi kötelezettségeit példamutatóan teljesíti. Az iskolai foglalkozásokra való felkészülésben egyéni képességeihez és körülményeihez mértén a rendszeresség és pontosság tapasztalható. Érdeklődésének megfelelően többletismeret szerzésére törekszik.

Jó a tanuló szorgalma, ha tanulmányi kötelezettségeit képességeihez és lehetőségeihez mértén teljesíti.

Változó a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkájában csak időnként tanúsít törekvést, köteleességét általában figyelmeztetésre teljesíti.

Hanyag a tanuló szorgalma, ha tanulmányi kötelezettségeit gyakran elmulasztja, nem tanul rendszeresen, nem törekszik képességei kibontakoztatására, a figyelmeztetés sem ösztönzi pontosabb, jobb munkára.

15 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanórai tevékenységet a tanulók otthoni felkészülésével egészítjük ki.

Célja:

a gyakoroltatás, a képességfejlesztés, az önálló ismeretszerzés, az önálló tájékozódás, a magasabb szintű gondolkodási műveletek fejlesztése.

Elvei:

Figyelembe vesszük az egyéni terhelhetőséget.

Figyelembe vesszük a digitális tanrend szerinti tanítás tapasztalatait.

A személyes fejlesztés érdekében a házi feladatok kiadásakor differenciálunk (pl. hátránykompenzáció vagy az esélyegyenlőség biztosítása alapján).

Korlátok

A tanulók harmonikus mentális fejlődése, a családi és kortárskapcsolatok ápolása érdekében az otthoni felkészülés időtartama a tanuló képességeihez és az iskolai elvárásokhoz igazodjon.

16 Az iskolai írásbeli és szóbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formái

Röpdolgozat

Egy-egy feladat megoldására, fogalmak értelmezésére, összefüggések feltárására, egyszerű, rövid választ igénylő kérdések megválaszoltatására alkalmazható egy-egy tanórai anyag lezárása után.

Témazáró dolgozat

Egy-egy téma(kör), nagyobb tananyagrészt feldolgozása, lezárása után, illetve negyedévi, félévi és év végi időszakban alkalmazható. A tanulók tudásszintjét a témazáró dolgozatok kezdetében tesztjellegű feladatokkal, többvariációs kérdéssorokkal és szöveges kifejtendő esszé jellegű feladatokkal lehet felmérni.

Házi dolgozat

Egy-egy nagyobb téma önálló, lehetőleg szakirodalomra és saját kutatómunkára is támaszkodó tanulói feldolgozása. A feldolgozás kiselőadás formájában is előadható a tanórán.

Szóbeli felelet (az előző 1-2 óra tananyagából)

További lehetőségek: kísérettségi, projektmunka, gyakorlati feladat, órai munka értékelése.

Rendje, korlátai

Röpdolgozat a számonkérésre megjelölt anyagból bármikor írátható.

Témazárót csak alapos tanórai előkészítő munka után (ismétlés, összefoglalás), előre meghatározott időpontban lehet íratni.

Az önállóságot igénylő **házi dolgozat** megírására a szaktanárnak fel kell készíteni a tanulókat (a szakirodalom felkutatása, felhasználása, szerkesztés stb).

Az írásbeli beszámoltatás alkalmazásakor figyelembe kell venni a tanulók terhelhetőségét, e tekintetben differenciálni is kell.

Az írásbeli számonkérés nem szoríthatja háttérbe a szóbeli számonkérési formákat, nem mehet a szóbeli készség fejlődésének rovására.

Az írásbeli munkákat szakszerűen, objektíven és a tanulók számára is nyilvánvaló módon kell értékelni.

Szerepe, súlya

A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál *a témazáró és a kísérettségi érdemjegyének súlya kétszerese a szóbeli felelet, a röpdolgozat és egyéb számonkérési forma érdemjegyének.*

A tanulók tudásának értékelése

A diákokat a képességeik szerinti teljesítmény elérésében segítik az osztály-bontások, érdeklődés és tudásszint szerinti csoportok, differenciált feladatok, szorgalmi feladatok, szakkörök, fakultációk, érettségi illetve felvételi előkészítők, versenyek, korrepetálások.

A tanulók munkáját elsősorban a szaktanárok, osztályfőnökök, az iskolavezetés értékeli, közvetve azonban a diáktársak is. Az értékelés szempontjai az alkalmazható tárgyi tudás, az előadásmód, a kreativitás. Az értékelés szóban és írásban, szövegesen és érdemjeggyel (félévkor, év végén osztályzattal), egyéni és csoportos módon történik.

Idejét tekintve lehet folyamatos (témán belüli) és szummatív (témazáró, osztályozó, érettségi illetve képesítő vizsga). Az értékelés folyamatosságát, rendszerességét, a tantervi előírások figyelembe vételét, az osztályzatok tárgyilagosságát fontosnak tartjuk a tanulók értékelésében. A konstruktív pedagógiai módok alkalmazása során arra törekszünk, hogy a pedagógus értékelő magatartása és a tanuló önértékelésének jellemzője legyen a pozitívumokra való támaszkodás. A tanár ne csak minősítsen, vegye figyelembe a tanuló előző szintjéhez, önmagához mért fejlődését, kerüljön sor a hibák, tévedések közös megbeszélésére, kijavítására.

A tanítási-tanulási folyamatban fontos szerepe van az alkalmazott taneszközöknek. Többnyire a már jól ismert és bevált tankönyveket, segédanyagokat, de az újonnan megjelent kiadványokat is használják a tanárok. A tankönyv kiválasztását a szakmai munkaközösségek végzik. A kiválasztás fontos szempontjai: életkori sajátosság, igényes szakmai ismeretanyag, áttekinthetőség, praktikus szedés és a viszonylag elfogadható ár.

A témazáró dolgozat, az osztályozó vizsga és a javító vizsgára vonatkozó értékelési táblázat:

teljesítmény	Érdemjegy
0% – 39 %	elégtelen
40% - 54%	elégséges
55% - 69%	közepes
70% - 84%	jó
85% - 100%	jeles

17 Tanulók fizikai állapotának mérése

A belépő (9. évfolyamos) tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító tanárok végzik a testnevelésórákon, tanévenként két alkalommal, szeptember és május hónapban. Ezt követően a felmérést minden évben meg kell ismételni.

A felmérés a HUNGAROFIT teszt alapján kerül összeállításra. A felmérés eredményeit a tanulókkal közölni kell, a pozitív változások jeles (5) és jó (4) érdemjegyekkel értékelhetők.

2014. szeptember 1-jétől a NETFIT rendszerben mérjük a fizikai állapotot.

18 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Iskolánkban a tanulók a döntési folyamatokban való részvételi jogokat a diákönkormányzaton keresztül gyakorolhatják.

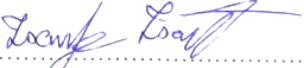
A diákönkormányzat munkáját az általa javasolt tanár (DMS) segíti. A diákmozgalmat segítő tanár, az osztályfőnökök és minden szaktanár feladata a tanulók felkészítése a konstruktív társadalmi szereplésre.

19 Legitimációs záradék

a módosításokkal egybeszerkesztett Pedagógiai Programhoz.

E szabályzatot az Intézményi Diákönkormányzat véleményezte és elfogadásra javasolja:

Tiszaöldvár, 2020. június 10.

.....
Zsemlye Zsanett
DÖK elnök

.....
Csík Beáta
DÖK segítő tanár

E szabályzatot a Szülői Választmány véleményezte és elfogadásra javasolja:

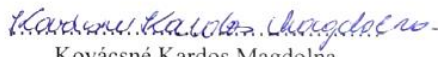
Tiszaöldvár, 2020. június 10.

.....
Erős Ferencné
elnök

E szabályzatot a nevelőtestület megtárgyalta és 2020. június 10-i ülésén elfogadta.

Tiszaöldvár, 2020. június 10.

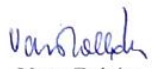

.....
Csúzi Gáborné
hitelesítő

.....
Kovácsné Kardos Magdolna
hitelesítő

E szabályzatot 62/2020. számon jóváhagyom!

Tiszaöldvár, 2020. június 15.

Vass Zoltán
intézményvezető

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT A HAJNÓCZY JÓZSEF GIMNÁZIUM, HUMÁN SZAKGIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUMBAN

A nemzeti köznevelésről szóló többször módosított 2011. évi CXCV. törvény 6.§ (4) bekezdése szerint „a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása”.

A *közösségi szolgálat* anyagi érdektől független, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló tevékenység. A közösségi szolgálat olyan pedagógiai eszköz, amely fejleszti a személyes és szociális kompetenciákat. Megszervezését és lebonyolítását a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 133.§ szabályozza.

A közösségi szolgálat keretei között az alábbi tevékenységek végezhetők:

- egészségügyi (minden esetben mentort kell biztosítani ezen a tevékenységi területen)
- szociális és jótékonyági
- oktatási
- kulturális, közösségi
- környezet- és természetvédelmi
- katasztrófavédelmi
- sport- és szabadidős tevékenységek (óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, idős emberekkel közösen)

A nevelőtestület a tanulók bevonásával a már meglévő jó gyakorlatokat és ötleteket összegyűjti. A helyi viszonyok feltérképezése után a közösségi munka irányításával megbízott pedagógus segít a tanulóknak a helyi igényekhez igazodó tevékenység kiválasztásában.

A közösségi szolgálat elvégzése a következőképpen történik:

1. A középiskola 9-12. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre arányosan elosztva a tanuló választása alapján szervezi meg.
2. A közösségi szolgálatot koordináló pedagógus (szükség szerint a mentorral közösen) az ötven órán belül legfeljebb 2 órás felkészítő, majd legfeljebb 2 órás záró foglalkozást tart.
3. Egy órán 60 perc közösségi szolgálati idő értendő. A helyszínre utazás és a hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.
4. A közösségi szolgálat tanítási napokon legkevesebb 1, legfeljebb három órás időkeretben, tanítási napokon kívül legkevesebb 1, legfeljebb 5 óra időkeretben végezhető.
5. Az iskolai közösségi szolgálat közvetlen hozzátartozónál, rokonnál csak közvetítő szervezetten keresztül valósítható meg.
6. Vidéki diákok esetében lehetőség van arra, hogy a tanuló döntse el, hogy hol látja el a feladatot. Eltérő színhelyek esetében a tanulóknak és szülőknek aktívan részt kell vennie a tevékenység megszervezésében.
7. A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

A közösségi szolgálat dokumentálása

1. A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.
2. A közösségi szolgálat során a tanuló köteles naplót vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.
3. Az osztálynaplóban és a törzslapon az ezzel a feladattal megbízott pedagógus dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését.
4. Abban az esetben, ha a tanuló valamilyen okból intézményt vált, vagy másik intézményben érettségizik, akkor az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy példány az intézménynél marad.
5. Az iskolán kívüli külső szervezet és a közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, melynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatait, az általuk vállalt kötelezettséget, a foglalkoztatás időtartamát valamint a mentor nevét és feladatkörét.